

СЛАВУТИЦЬКА МІСЬКА РАДА КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

(Система управління якістю сертифікована за міжнародним стандартом ISO 9001:2008)

Центральна пл., 7 м. Славутич Київська обл. 07100 тел.: (04579) 2-75-55; 3-00-11 факс: 2-68-68; 2-96-95
веб-сайт: www.e-slavutich.gov.ua електронна пошта: vykonkom@slav.gov.ua

НСУ 2018 № 8229/0/20-18
На № 8229/0/20-18 від 15.08.2018

Голові Державної регуляторної
служби України
Ляпіній К.М.

**Про погодження проекту
регуляторного акту відповідно до
принципів державної регуляторної
політики**

Шановна Ксеніє Михайлівно!

Розглянувши зауваження та пропозиції, викладені у листі від 15.08.2018 № 8229/0/20-18, надсилаємо доопрацьовані редакції проекту рішення виконавчого комітету Славутицької міської ради Київської області «Про затвердження Правил приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення м.Славутича» та аналізу його регуляторного впливу.

Додатки:

1. Проект регуляторного акту на 36 арк. в 1 прим.
2. Аналіз регуляторного впливу проекту на 17 арк. в 1 прим.

З повагою

Заступник міського голови

Болдирева,
(04579) 3-00-11*150

М.Б. Шинкаренко

СЛАВУТИЦЬКА МІСЬКА РАДА КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

Р І Ш Е Н Н Я

№ _____

**Про затвердження Правил
приймання стічних вод до системи
централізованого водовідведення
м.Славутича**

Розглянувши пропозиції директора комунального підприємства «Славутич-Водоканал» Славутицької міської ради Джалаляна К.В. (лист від 28.03.2018 № 87) про правила приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення м.Славутича та з метою забезпечення належної роботи систем централізованого водовідведення та охорони навколишнього природного середовища від забруднення скидами стічних вод, відповідно до наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.12.2017 № 316 «Про затвердження Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення та порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до системи централізованого водовідведення», керуючись Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» та пп. 1 п. а ст. 30, ст.ст. 40, 52, 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»,
виконавчий комітет міської ради

ВИРІШИВ:

1. Затвердити Правила приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення м.Славутича в новій редакції (надалі Правила), що додаються, та встановити, що Правила є обов'язковими для всіх суб'єктів господарювання, яким комунальне підприємство «Славутич-Водоканал» Славутицької міської ради надає послуги з водовідведення.

2. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника міського голови Шинкаренка М.Б.

Міський голова

Ю.К. Фомічев

Затверджено
рішення виконавчого комітету
Славутицької міської ради
№ _____

ПРАВИЛА
приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення
м. Славутича

Директор КП «Славутич-Водоканал»
_____ К.В. Джалалян
« _____ » _____ 2018

Начальник ВТВ
_____ С.С. Шульга
« _____ » _____ 2018

м. Славутич
2018

Зміст

I. Загальні положення.....	3
II. Засади безперебійного функціонування систем централізованого водовідведення під час приймання до них стічних вод споживачів.....	6
III. Загальні вимоги до складу та властивостей стічних вод, які скидаються до систем централізованого водовідведення.....	8
IV. Визначення ДК забруднюючих речовин у стічних водах споживачів.....	10
V. Заходи впливу у разі порушення вимог щодо скиду стічних вод до систем централізованого водовідведення.....	13
VI. Порядок контролю за скидом стічних вод до систем централізованого водовідведення	14
VII. Вихідні дані для розрахунку допустимих концентрацій забруднюючих речовин у стічних водах споживачів.....	17
VIII. Розрахунок допустимих концентрацій забруднюючих речовин у стічних водах споживачів.....	23
IX. ВИСНОВОК.....	28
Додаток 1 до Правил - Перелік виробничих процесів, під час здійснення яких споживач повинен мати локальні очисні споруди для попереднього очищення стічних вод перед їх скиданням до системи централізованого водовідведення та очищення стічних вод.....	30
Додаток 2 до Правил -Перелік забруднюючих речовин, що заборонені до скидання до системи централізованого водовідведення.....	31
Додаток 3 до Правил - Допустимий вміст важких металів в осадах стічних вод, що можуть використовуватися як органічні добрива	33
Додаток 4 до Правил - Вимоги до складу та властивостей стічних вод, що скидаються до системи централізованого водовідведення, для безпечного їх відведення та очищення на КОС	34
Додаток 5 до Правил - Допустимі величини показників якості стічних вод та ефективність видалення забруднень на спорудах біологічного очищення.....	35

I. Загальні положення

1. Ці Правила розроблено з метою:

- захисту здоров'я персоналу систем збирання, відведення стічних вод та очисних споруд;
- запобігання псуванню обладнання систем водовідведення, очисних і суміжних з ними споживачів;
- гарантування безперебійної в межах регламентних норм роботи споруд очищення стічних вод та обробки осадів;
- гарантування, що скиди стічних вод з очисних споруд не спричинять згубного впливу на навколишнє середовище;
- гарантування, що осад може бути утилізований у безпечний і прийнятний для навколишнього середовища спосіб.

2. Ці Правила поширюються на комунальне підприємство «Славутич-Водоканал» Славутицької міської ради Київської області (далі – КП «Славутич-Водоканал») та на споживачів послуг КП «Славутич-Водоканал»: на юридичних осіб незалежно від форм власності та відомчої належності, фізичних осіб - підприємців, фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність і взяті на облік як самозайняті особи у контролюючих органах згідно з Податковим кодексом України, які скидають стічні води до систем централізованого водовідведення або безпосередньо у каналізаційні очисні споруди (далі - споживачі).

Правила розроблені у відповідності з Законом України “Про охорону навколишнього природного середовища”, “Водним кодексом України”, Правилами приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення та Порядком визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення, затвердженими Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 01.12. 2017 року N 316; Правилами охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами, затвердженими Постановою КМУ від 25.03.1999р. №465; Правилами користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України затвердженими Наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27 червня 2008 року N 190.

3. Терміни, використані у Правилах, вживаються в таких значеннях:

арбітражна проба - частина контрольної проби, аналіз якої здійснюється за рахунок споживача за його незгоди з результатами аналізу контрольної проби, яку провів КП «Славутич-Водоканал»;

КП «Славутич-Водоканал» - суб'єкт господарювання, який надає послуги з централізованого водовідведення та очищення стічних вод;

вимоги до скиду стічних вод - вимоги щодо режиму, кількісного та якісного складу стічних вод, які споживач скидає до системи централізованого водовідведення населеного пункту, порядок надання яких визначено цими

Правилами приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення населеного пункту (далі - Правила);

головний каналізаційний колектор - трубопровід, до якого надходять стічні води від збірних колекторів і районних насосних станцій;

договір - договір про надання послуг з питного водопостачання та/або водовідведення;

ДК - допустима концентрація забруднюючої речовини, г/м³;

залповий скид до системи централізованого водовідведення - скид стічних вод з концентраціями забруднюючих речовин, що перевищують більш як у 20 разів допустимі величини показників, визначені в цих Правилах та/або з перевищенням обсягів стічних вод, визначених для конкретного споживача;

зливальна станція (пункт) - спеціальне обладнання (стаціонарне чи пересувне) для прийому стічних вод, що вивозяться асенізаційним транспортом, до системи централізованого водовідведення стічних вод;

збірний колектор - трубопровід для приймання стічних вод з окремих каналізаційних випусків та транспортування їх у головний каналізаційний колектор;

каналізаційний випуск споживача - трубопровід для відведення стічних вод від будинків, споруд, приміщень та з території споживача в каналізаційну мережу;

каналізаційний колектор - трубопровід зовнішньої каналізаційної мережі для збирання й відведення стічних вод;

каналізаційна мережа - система трубопроводів, каналів та/або лотків і споруд на них для збирання й відведення стічних вод;

каналізаційні очисні споруди (КОС) - комплекс споруд для очищення стічних вод перед їх скиданням до водних об'єктів;

контрольний колодязь - колодязь на каналізаційному випуску споживача безпосередньо перед приєднанням до каналізаційного колектора КП «Славутич-Водоканал» або в іншому місці за погодженням із КП «Славутич-Водоканал» з вільним доступом КП «Славутич-Водоканал» до такого колодязя;

контрольна проба - проба стічних вод споживача (субспоживача), відібрана КП «Славутич-Водоканал» з контрольного колодязя з метою визначення складу стічних вод, що відводяться до системи централізованого водовідведення КП «Славутич-Водоканал»;

локальна каналізаційна мережа - система трубопроводів, каналів та/або лотків і споруд на них для збирання й відведення стічних вод з території споживача;

локальні очисні споруди - споруди або пристрої для очищення стічних вод окремого споживача відповідно до вимог цих Правил;

об'єкт споживача - окремо розташована територія споживача з відокремленими системами водопостачання і водовідведення;

субспоживач - суб'єкт господарювання, що скидає стічні води до системи централізованого водовідведення через мережі споживача за погодженням зі споживачем і КП «Славутич-Водоканал» на підставі договору зі споживачем та КП «Славутич-Водоканал»;

стічна вода - вода, що утворилася в процесі господарсько-побутової і виробничої діяльності (крім шахтної, кар'єрної і дренажної води), а також відведена із забудованої території, на якій вона утворилася внаслідок атмосферних опадів;

дощова каналізація - комплекс інженерних споруд та обладнання, призначених для приймання та відведення дощових (снігових) і поливотриєчних стічних вод з території споживачів;

стічна вода технологічного походження - стічна вода, що утворилася в процесі виготовлення продукції та/або надання послуг.

Інші терміни, що використовуються у Правилах, вживаються у значеннях, наведених у Водному кодексі України, Законі України "Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення" та Правилах користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27 червня 2008 року N 190, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 07 жовтня 2008 року за N 936/15627 (далі - Правила користування).

4. В даних Правилах враховуються місцеві особливості приймання та очищення стічних вод, а також визначено ДК забруднюючих речовин, що можуть скидатись до системи централізованого водовідведення.

5. Дані Правила затверджуються органами місцевого самоврядування і є обов'язковими для КП «Славутич-Водоканал» та споживачів.

6. Правила переглядаються при зміні нормативних документів, зміні технології очищення, при зміні на 20 % і більше попередніх показників якості госп-побутових стічних вод та загального обсягу стічних вод.

7. КП «Славутич-Водоканал» встановлює кожному конкретному споживачу вимоги до скиду стічних вод до системи централізованого водовідведення на підставі вимог Правил, затверджених Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 01.12.2017 року N 316, а також даних Правил.

8. КП «Славутич-Водоканал» укладає зі споживачем договір за умови, що каналізаційна мережа та КОС мають резерв пропускної спроможності. КП «Славутич-Водоканал» приймає стічні води споживача до системи централізованого водовідведення за умови, що показники якості стічних вод споживача відповідають вимогам цих правил приймання та умовам укладеного з КП «Славутич-Водоканал» договору.

9. Кожен споживач скидає стічні води до системи централізованого водовідведення через окремий випуск з обов'язковим облаштуванням

контрольного колодязя, розташованого у місці, погодженому з КП «Славутич-Водоканал».

Об'єднання випусків стічних вод від кількох споживачів може здійснюватися тільки після контрольного колодязя на каналізаційному випуску кожного споживача.

Скидання стічних вод субспоживачем із використанням каналізаційної мережі споживача не є об'єднанням випусків стічних вод кількох споживачів.

10 Приймання до системи централізованого водовідведення стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від споживачів, здійснюється тільки через зливальні станції (пункти) КП «Славутич-Водоканал»; у м.Славутичі - через останній каналізаційний колодязь перед ГКНС або визначаються у договорі. Умови приймання та сплати за очищення таких стічних вод визначаються даними Правилами приймання.

11 Приєднання споживачів до систем централізованого водовідведення здійснюється згідно з вимогами пунктів 4.1 - 4.6 розділу IV Правил користування.

12 Приймання стічних вод споживачів до системи централізованого водовідведення або безпосередньо на каналізаційні очисні споруди здійснюється виключно за договорами.

II. Засади безперебійного функціонування систем централізованого водовідведення під час приймання до них стічних вод споживачів

1. КП «Славутич-Водоканал» повинно:

1) забезпечувати приймання, відведення і очищення стічних вод у межах розрахункових проектних показників системи централізованого водовідведення та КОС із дотриманням вимог Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 1999 року N 465;

2) здійснювати обстеження локальних очисних споруд і каналізаційної мережі споживачів, вимагати від споживачів надання інформації та документів щодо зазначених мереж і споруд, які перебувають на балансі споживачів, їх технічного стану, в тому числі документів, що підтверджують проведення відновлення пропускної здатності трубопроводів та колекторів, хімічних реагентів, що використовуються споживачами та спричиняють забруднення у стічних водах (сертифікати, переліки, проекти), вивозу та утилізації осадів стічних вод, вжиття заходів з метою дотримання якості та режиму скидання стічних вод згідно з вимогами цих Правил, в яких може вимагатися надання інших відомостей та документації, яка не носить дозвільного характеру та стосується скидання стічних вод на об'єктах споживачів;

3) контролювати якість, кількість і режим скидання стічних вод споживачами;

4) вибірково контролювати ефективність роботи локальних очисних споруд та вимагати їх налагодження або реконструкції для дотримання вимог Правил;

5) здійснювати раптовий (не погоджений зі споживачами заздалегідь) відбір контрольних проб. Механізм контролю, зокрема порядок відбору проб встановлюється даними Правилами;

б) відключати споживачів від системи водовідведення:

- негайно після усного попередження у разі загрози виходу з ладу систем централізованого водовідведення, порушення технологічного режиму роботи КОС

- у разі самовільного приєднання споживачем до систем централізованого водовідведення

- у разі самовільного скидання стічних вод до систем централізованого водовідведення КП «Славутич-Водоканал».

При цьому за збитки таких споживачів КП «Славутич-Водоканал» відповідальності не несе.

Підключення до систем водовідведення здійснюється після оплати підключення та усунення обставин, що спричинили відключення;

7) у разі виявлення порушень споживачами умов скидання стічних вод, вимог правил та умов укладеного з КП «Славутич-Водоканал» договору, вимагати їх усунення в установлені КП «Славутич-Водоканал» строки та вживати заходів впливу, передбачених договором, даними Правилами;

8) вимагати від споживачів, об'єкти яких розташовані в житлових будинках та мають стічні води технологічного або побутового походження, забезпечення водовідведення стічних вод об'єкта окремо облаштованим каналізаційним випуском з облаштуванням контрольного колодязя.

2. Споживачі повинні:

1) дотримуватися вимог до скиду стічних вод та установлених кількісних та якісних показників стічних вод на каналізаційних випусках споживачів, вимагати від субспоживачів виконання положень та вимог даних Правил приймання;

2) здійснювати систематичний контроль за кількістю та якістю стічних вод, які скидаються ними до систем централізованого водовідведення, згідно з графіком відбору проб, погодженим із КП «Славутич-Водоканал», надавати до КП «Славутич-Водоканал» інформацію про обсяги та якісний склад стічних вод, які скидають до систем централізованого водовідведення;

3) виконувати на вимогу КП «Славутич-Водоканал» до визначеного ним строку попереднє очищення забруднених стічних вод на локальних очисних спорудах з обов'язковою утилізацією або вивезенням утворених при цьому осадів, якщо стічні води споживачів не відповідають вимогам Правил та умовам укладеного з КП «Славутич-Водоканал» договору;

4) у разі зміни у своєму водовідведенні (передача будівель та каналізаційних мереж іншим власникам/користувачам, зміна технологічних процесів або зміна на 30 % і більше попередніх обсягів водовідведення, виконання будівельних робіт на території об'єкта (у разі якщо воно впливає чи може вплинути на

виконання споживачем вимог до скиду, виданих КП «Славутич-Водоканал»), приєднання субспоживача тощо) повідомляти КП «Славутич-Водоканал» у семиденний строк про виникнення таких змін, в установленому порядку отримувати у КП «Славутич-Водоканал» технічні умови на водопостачання і водовідведення об'єкта та вносити відповідні зміни до договору;

5) укладати новий договір з КП «Славутич-Водоканал» у разі зміни власника об'єкта;

6) надавати працівникам КП «Славутич-Водоканал» необхідну інформацію щодо своєї системи водовідведення та вільний доступ до неї, а також допомогу під час відбору проб стічних вод споживачів, вивчення режиму їх скиду, обстеження системи водовідведення та локальних очисних споруд;

7) визначати не менше двох представників, уповноважених представляти споживача під час відбору проб стічних вод, про що у триденний строк повідомляють КП «Славутич-Водоканал» у письмовій формі та забезпечують присутність уповноваженого представника безпосередньо під час відбору проб стічних вод КП «Славутич-Водоканал»;

8) брати участь у ліквідації аварій і заміні аварійних каналізаційних мереж власними силами та засобами, а також у відшкодуванні капітальних витрат на відновлення системи централізованого водовідведення КП «Славутич-Водоканал» у разі погіршення її технічного стану та аварійних руйнувань з вини споживача;

9) перевіряти розрахунки ДК забруднюючих речовин стічних вод, які скидаються ними до систем централізованого водовідведення, виконані КП «Славутич-Водоканал», у разі незгоди звертатися щодо їх перегляду.

III. Загальні вимоги до складу та властивостей стічних вод, які скидаються до систем централізованого водовідведення

1. До систем централізованого водовідведення приймаються стічні води споживачів, які не призводять до порушення роботи каналізаційних мереж та очисних споруд, безпеки їх експлуатації та можуть бути очищені на КОС КП «Славутич-Водоканал» відповідно до вимог Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 1999 року N 465.

2. Стічні води, що приймають до систем централізованого водовідведення, не повинні:

1) містити горючих домішок і розчинених газоподібних речовин, здатних утворювати вибухонебезпечні суміші;

2) містити речовин, які здатні захарашувати труби, колодязі, решітки або відкладатися на їх поверхнях (сміття, ґрунт, абразивні порошки та інші грубодисперсні зависі, гіпс, вапно, пісок, металева та пластмасова стружка, жири, смоли, мазут, пивна дробина, хлібні дріжджі тощо);

3) містити тільки неорганічних речовин або речовин, які не піддаються біологічній деструкції;

4) містити речовин, для яких не встановлено гранично допустимих концентрацій (далі - ГДК) для води водойм або токсичних речовин, що перешкоджають біологічному очищенню стічних вод, а також речовин, для визначення яких не розроблено методів аналітичного контролю;

5) містити небезпечних бактеріальних, вірусних, токсичних та радіоактивних забруднень;

6) містити біологічно жорстких синтетичних поверхнево-активних речовин (далі - СПАР), рівень первинного біологічного розкладу яких становить менше 80 %;

7) мати температуру вище 40° С;

8) мати рН нижче 6,5 або вище 9,0;

9) мати хімічне споживання кисню (далі - ХСК) вище біохімічного споживання кисню за 5 діб (далі - БСК₅) більше ніж у 2,5 рази;

10) мати БСК, яке перевищує вказане в проекті КОС відповідного населеного пункту;

11) створювати умови для заподіяння шкоди здоров'ю персоналу, що обслуговує системи централізованого водовідведення;

12) унеможливити утилізацію осадів стічних вод із застосуванням методів, безпечних для навколишнього природного середовища;

13) містити забруднюючі речовини з перевищенням допустимих концентрацій, установлених цими Правилами.

3. У разі якщо на об'єктах споживачів здійснюються виробничі процеси, передбачені переліком виробничих процесів, при здійсненні яких споживач повинен мати локальні очисні споруди для попереднього очищення стічних вод перед їх скиданням до системи централізованого водовідведення та очищення стічних вод згідно з додатком 1, а також при систематичному скиді понаднормативних забруднень, скидання стічних вод до систем централізованого водовідведення без попереднього їх очищення на локальних очисних спорудах не допускається, крім випадку, визначеному у пункті 6 цього розділу.

Локальні очисні споруди споживача мають відповідати вимогам технічних умов, виданих КП «Славутич-Водоканал» відповідно до Правил користування.

4. Забороняється скидати до системи централізованого водовідведення без попереднього знешкодження та знезараження на локальних очисних спорудах з обов'язковою утилізацією або захороненням утворених осадів стічної води, що містять забруднюючі речовини, визначені у переліку забруднюючих речовин, що заборонені до скидання до системи централізованого водовідведення згідно з додатком 2 до цих Правил.

5. Якщо кількісні та якісні показники стічних вод споживача значно змінюються протягом доби, а показники концентрації забруднюючих речовин перевищують ДК, споживач повинен встановлювати спеціальні ємності-усереднювачі та пристрої, які забезпечують рівномірний протягом доби скид стічних вод.

6. Коли споживач не може забезпечити виконання вимог Правил за деякими показниками, він звертається до КП «Славутич-Водоканал» із заявою та обґрунтуванням приймання понаднормативно забруднених стічних вод із зазначенням їх концентрації та зобов'язується вжити заходів для доведення якості та режиму їх скиду до встановлених Правилами вимог у строк, зазначений у договорі.

КП «Славутич-Водоканал» розглядає подану заяву у п'ятнадцятиденний строк і укладає зі споживачем окремих договір про приймання понаднормативно забруднених стічних вод у разі здатності існуючої на КОС КП «Славутич-Водоканал» технології очищення стічних вод видалити означені забруднення відповідно до вимог ГДС, встановлених для КП «Славутич-Водоканал».

У договорі про приймання понаднормативно забруднених стічних вод визначають тимчасово погоджені концентрації забруднюючих речовин, розмір додаткової оплати за приймання понаднормативно забруднених стоків, який повинен бути в межах 60-80% від оплати, що встановлюється відповідно до розділу II Порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01 грудня 2017 року № 316 (далі - Порядок), та строк виконання заходів для доведення якості та режиму їх скиду згідно з вимогами Правил, який має бути обґрунтованим та не може перевищувати трьох років.

У разі виявлення перевищення фактичної концентрації будь-якого показника над зазначеною в договорі про приймання понаднормативно забруднених стічних вод додаткова оплата послуг водовідведення здійснюється споживачем з коефіцієнтом кратності, який визначається відповідно до Порядку, але замість встановлених ДК для розрахунку застосовуються тимчасово погоджені концентрації, зазначені в договорі про приймання понаднормативно забруднених стічних вод.

7. Стічні води субспоживача є складовою стічних вод споживача.

Споживач, який допускає в свою каналізаційну мережу стічні води субспоживача, несе перед виробником відповідальність за якісні та кількісні показники усієї суміші стічних вод на своєму каналізаційному випуску.

IV. Визначення ДК забруднюючих речовин у стічних водах споживачів

1. КП «Славутич-Водоканал» визначає ДК забруднюючих речовин у стічних водах споживачів як найменшу з чотирьох величин:

1) ДК забруднюючої речовини в каналізаційній мережі (на каналізаційному випуску споживача);

2) ДК забруднюючої речовини в спорудах біологічного очищення (на вході в ці споруди);

3) величини лімітів на скидання забруднюючих речовин, які визначені у дозволі на спеціальне водокористування, виданому КП «Славутич-Водоканал» відповідно до статті 49 Водного кодексу України;

4) допустимого вмісту важких металів в осадах стічних вод, що можуть використовуватися як органічні добрива згідно з додатком 3.

Розрахунок ДК забруднюючих речовин у стічних водах споживачів проводять для кожних КОС або для кожного з каналізаційних колекторів, які відводять стічні води до цих очисних споруд.

2. У разі визначення ДК забруднюючої речовини в стічних водах за ДК у каналізаційній мережі приймають ДК, визначені Правилами, а за їх відсутності – відповідно до вимог до складу та властивостей стічних вод, що скидаються до системи централізованого водовідведення, для безпечного їх відведення та очищення на КОС згідно з додатком 4.

3. У разі визначення ДК і-ої забруднюючої речовини в стічних водах за ДК у спорудах біологічного очищення розрахунок виконується за формулою

$$Дк_{i\ 60} = \frac{(C_i - C_{iП}) * Q}{\sum Q_{п}} + C_{iП}, \text{ г/м}^3$$

де

$Дк_{i\ 60}$ – ДК і-ої забруднюючої речовини в стічних водах перед спорудами біологічного очищення

C_i – допустима концентрація шкідливої речовини в спорудах біологічного очищення, (г/м-3) (приймається за регламентом роботи КОС виробника або з урахуванням допустимих величин показників якості стічних вод та ефективності видалення забруднень на спорудах біологічного очищення згідно із додатком 5 до цих Правил), г/м³, мг/л;

$C_{iП}$ – концентрація і-ої забруднюючої речовини в господарсько-побутових стічних водах, г/м-³ (приймається за фактичними середніми даними експлуатаційних служб КП «Славутич-Водоканал»).

За відсутності таких даних приймається: для азоту амонійного - 20 (г/м-3); заліза загального - 2 (г/м-3); жирів - 30 (г/м-3); СІАР - 5 (г/м-3); хлоридів - додатково 50 (г/м-3) до вмісту в джерелі водопостачання; фосфатів - 10 (г/м-3); для інших речовин, регламентованих Державними санітарними нормами та Правилами «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10), затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12 травня 2010 року № 400, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 01 липня 2010 року за № 452/17747, - за середньорічним вмістом у водопровідній воді).

Q – середньодобова витрата стічних вод на вході на очисні споруди, м³/добу;

$\sum Q_{п}$ – середньодобова витрата стічних вод споживачів, які можуть містити це забруднення, м³/добу

4. У разі наявності в стічних водах, які надходять на КОС населеного пункту, кількох забруднюючих речовин першого і другого класів небезпеки,

визначених у додатку 5 до цих Правил, що нормуються за санітарно-токсикологічною ознакою, необхідно зменшити ДК кожної з цих речовин у стільки разів, скільки таких речовин надходить зі стічними водами.

5. ДК і-ої забруднюючої речовини за величиною загального ліміту на його скид у водойму ($L_{заг}$, т/рік) розраховують за формулою

$$Дкі\ заг = (L_{заг} - L_{гп}) * 10^6 / (365 * (1 - K_i) * \sum Q_{п}), \text{ г/м}^3$$

де

$Дкі\ заг$ - ДК і-ої забруднюючої речовини в стічних водах за величиною загального ліміту на його скид;

$L_{гп} = 365 * C_{ігп} * Q_{гп} * (1 - K_i) / 10^6$, т/рік – доля ліміту, що припадає на господарсько-побутовий стік населеного пункту;

365 – кількість днів у році;

$Q_{гп}$ – середньодобова витрата господарсько-побутових стічних вод на вході на КОС, м³/добу;

$C_{ігп}$ – концентрація даного забруднення в господарсько-побутових стічних водах, г/м³;

$\sum Q_{п}$ – середньодобова витрата стічних вод споживачів, які можуть містити це забруднення, м³/добу;

K_i – коефіцієнт ефективності видалення і-ої забруднюючої речовини на КОС КП «Славутич-Водоканал». Значення коефіцієнта K_i приймають згідно з фактичними даними для конкретних очисних споруд, а за їх відсутності – за додатком 5 до цих Правил.

10^6 – перевідний коефіцієнт.

6. ДК і-ої забруднюючої речовини за допустимим вмістом важких металів в осадах стічних вод на рівні дозволеного для осадів, що можуть використовуватися як органічні добрива, розраховують за формулою

$$ДКі_{вм} = (C_{і_{вм}} - C_{і_{вмгп}}) * Q / \sum Q_{п} + C_{і_{вмгп}}, \text{ г/м}^3$$

де

$ДКі_{вм}$ – ДК і-ої забруднюючої речовини в стічних водах за допустимим вмістом важких металів в осадах стічних вод;

$C_{і_{вм}}$ – ДК важкого металу на вході КОС, г/м³, розраховується за формулою

$$C_{і_{вм}} = (q_1 * K_1 + q_2 * K_2) * C_{і_{ос}} / (K_p * Q)$$

q_1, q_2 – кількість сирого осаду, що затримується на первинних та вторинних відстійниках, т/добу;

K_1, K_2 – коефіцієнт перерахунку мулу на суху речовину;

$C_{і_{ос}}$ – допустимий вміст важкого металу в осаді, г/т сухої речовини, приймається згідно Додатка 3 до Правил;

K_p – коефіцієнт ефективності видалення важкого металу на КОС, приймається згідно Додатка 3 до Правил;

Q – середньодобова витрата стічних вод на вході на очисні споруди, м³/добу;

$\sum Q_{п}$ – середньодобова витрата стічних вод споживачів, які можуть містити це забруднення, м³/добу;

$C_{івмгп}$ – концентрація важкого металу в господарсько-побутових стічних водах, г/м³. Приймається за середньорічним вмістом у водопровідній воді даного населеного пункту;

$$K1 = (100 - W1) / 100$$

Де

$W1$ – вологість сирого осаду, %;

$K2 = (100 - W2) / 100$ - коефіцієнт перерахунку надлишкового активного мулу вторинних відстійників на суху речовину,

Де

$W2$ - вологість надлишкового активного мулу, %;

V. Заходи впливу у разі порушення вимог щодо скиду стічних вод до систем централізованого водовідведення

1. КП «Славутич-Водоканал» та споживачі є відповідальними за дотримання вимог приймання та скиду стічних вод до систем централізованого водовідведення відповідно до чинного законодавства України.

2. У разі невиконання споживачами цих Правил щодо дотримання якості та режиму скиду стічних вод об'єкт споживача може бути відключений від системи централізованого водовідведення після письмового попередження КП «Славутич-Водоканал» не менше ніж за п'ять діб.

Споживачі, які здійснюють виробничі процеси, визначені у додатку 1 до цих Правил, та уклали з КП «Славутич-Водоканал» договір про приймання понаднормативно забруднених стічних вод, що передбачає будівництво локальних очисних споруд, не можуть бути відключені від системи централізованого водовідведення з підстав відсутності у них очисних споруд протягом дії договору за умови, що ці споживачі добросовісно та своєчасно виконують умови такого договору.

3. У разі стягнення з КП «Славутич-Водоканал» грошових сум за понадлімітні обсяги скидів у водні об'єкти або інші порушення природоохоронного законодавства, воно може вимагати від споживачів, з вини яких це сталося, відшкодування цих сум у регресному порядку.

4. У разі необхідності перекладання аварійних або заміни зруйнованих мереж і споруд системи централізованого водовідведення внаслідок агресивного впливу стічних вод споживача кошторисну вартість цих робіт (загальні капітальні вкладення) $K_{заг}$ (тис. грн) розподіляють між споживачами, які скидали стічні води з порушенням цих Правил приймання і з вини яких сталося відповідне руйнування, згідно з формулою

$$K_i = \frac{Q_i * Ш_i * K_{заг}}{\sum (Q_i * Ш_i)}$$

де

K_i – відшкодування заподіяних збитків і-м споживачем на відновлення зруйнованих мереж і споруд, тис. грн.;

Q_i – середньодобова витрата стічних вод, які скидає і-тий споживач, м³/добу;

Ш_i – сума платежів за скид понаднормативних забруднень з агресивними властивостями, стягнута КП «Славутич-Водоканал» за останні три роки з і-го споживача, тис. грн.

5. У разі засмічення каналізаційних мереж забрудненнями стічних вод споживачів (жирами, осадами, грубодисперсними зависями), які призводять до обмеження пропускної спроможності каналізаційної мережі КП «Славутич-Водоканал», споживачі відшкодовують витрати, які повинні бути документально підтверджені КП «Славутич-Водоканал», на проведення робіт з відновлення пропускної спроможності трубопроводів та колекторів.

6. За неможливості утилізації осадів та мулів через підвищений вміст важких металів, токсичних речовин тощо та необхідності розміщення осадів і мулів на спеціальних полігонах захоронення кошторисна вартість цих робіт (разом з екологічним податком) розподіляється між споживачами, які винні у забрудненні токсичними речовинами осадів та мулів. Розрахунок кошторисної вартості цих робіт для конкретного споживача виконується за формулою

$$V_i = \Pi_i * V_{заг} / \sum \Pi_i$$

де

V_i – частка вартості робіт з розміщення осадів і мулів, яка має бути відшкодована і-м споживачем;

V_{заг} – загальна кошторисна вартість робіт з розміщення осадів і мулів (тис. грн);

Π_i – скиди забруднюючих речовин і-м споживачем, що вимагають утилізації осадів тільки шляхом захоронення на спеціальних полігонах (т);

Σ Π_i – сумарні скиди забруднюючих речовин, що вимагають утилізації осадів тільки шляхом захоронення на спеціальних полігонах (т).

Участь споживачів у роботах з розміщення цих осадів визначається цим пунктом Правил.

VI. Порядок контролю за скидом стічних вод до систем централізованого водовідведення

1. Споживачі здійснюють контроль за кількістю та якістю стічних вод, які вони скидають до системи централізованого водовідведення або безпосередньо

на каналізаційні очисні споруди КП «Славутич-Водоканал». Перелік забруднень, наявність яких робиться аналіз, та періодичність контролю встановлюються даними Правилами.

За наявності локальних очисних споруд споживачі здійснюють кількісний та якісний контроль стічних вод, що надходять на них, очищених стічних вод та враховують об'єми видалених із стічних вод осадів. На вивіз та утилізацію осадів повинні бути оформлені відповідні документи (акти, накладні, рахунки), які зберігаються у споживачів не менше трьох років.

Місця та періодичність відбору проб споживачами мають бути погоджені з КП «Славутич-Водоканал».

Результати аналізів стічних вод і замірів їх витрат фіксують у робочих журналах, які зберігаються у споживачів безстроково.

Споживачі систематично у строки, визначені цими Правилами, надають КП «Славутич-Водоканал» інформацію про об'єми та якісний склад стічних вод, які вони скидають до системи централізованого водовідведення або безпосередньо на каналізаційні очисні споруди КП «Славутич-Водоканал».

Споживачі зобов'язані мати та своєчасно оновлювати технічну документацію, яка характеризує стан систем водопостачання та водовідведення споживача, а саме відомості про системи водопостачання та водовідведення споживача, характеристику їх технічних параметрів і фактичного стану, графічний матеріал (генеральний план (топографічний план)) з нанесеними мережами водопостачання і водовідведення та місцем розташування контрольного колодязя, нормативний розрахунок водоспоживання та водовідведення споживача, технологічні креслення насосних станцій, план та схему локальних очисних споруд і наявність приладів обліку, відомості про категорії стічних вод споживача (промислові, господарсько-побутові, поверхневі тощо), характеристику якості стічних вод, що скидаються до системи централізованого водовідведення, інші документи, визначені цими Правилами, крім тих, що мають дозвільний характер.

2. Про всі випадки погіршення якості стічних вод, аварійних та залпових скидів забруднюючих речовин, проведення аварійно-відновних робіт споживачі повинні негайно інформувати КП «Славутич-Водоканал».

3. Споживачі, які скидають стічні води до системи централізованого водовідведення або безпосередньо на каналізаційні очисні споруди КП «Славутич-Водоканал», повинні забезпечити можливість проведення КП «Славутич-Водоканал» у будь-який час доби контролю за скидом стічних вод.

4. Для визначення вмісту забруднень у стічних водах споживачів використовуються дані лабораторії КП «Славутич-Водоканал», у разі її відсутності - інших лабораторій, що здійснюють свою діяльність у цій галузі відповідно до вимог Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність».

5. Під час проведення аналізу проб стічних вод, відібраних у споживачів, використовують засоби вимірювальної техніки, повірені уповноваженими

органами відповідно до вимог статті 17 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність».

6. З метою контролю якості стічних вод споживачів КП «Славутич-Водоканал» здійснює відбір контрольних проб. Виявлені в цих пробах перевищення ДК забруднюючих речовин у стічних водах є достатньою підставою для нарахування плати за скид понаднормативних забруднень.

Відбір контрольних проб стічних вод споживачів виконує уповноважений представник КП «Славутич-Водоканал», що фіксується у спеціальному журналі або акті, який підписують як представник КП «Славутич-Водоканал», так і представник споживача.

У разі відмови представника споживача поставити свій підпис у журналі або акті представник КП «Славутич-Водоканал» зазначає про це в журналі або акті.

7. Відмова споживача виділити уповноваженого представника для відбору проб фіксується в акті за підписом представника КП «Славутич-Водоканал», КП «Славутич-Водоканал» виставляє споживачу рахунок за понаднормативний скид забруднень з коефіцієнтом кратності $K_k = 2$ за розрахунковий місяць, у якому було вчинено це порушення.

Зволікання з допуском уповноваженого представника КП «Славутич-Водоканал» на територію споживача (більше ніж 30 хвилин після його прибуття) або створення перешкод у відборі проб з боку представників споживача фіксується в акті за підписом представника КП «Славутич-Водоканал». КП «Славутич-Водоканал» виставляє споживачу рахунок за понаднормативний скид забруднень з коефіцієнтом кратності $K_k = 5$ за розрахунковий місяць, у якому було вчинено це порушення.

8. У разі виявлення перевищення ДК забруднюючих речовин, встановлених цими Правилами, КП «Славутич-Водоканал» у строк не більше п'яти робочих днів з дати відбору контрольної проби направляє споживачу лист-повідомлення про виявлене перевищення ДК забруднюючих речовин у стічних водах споживача та результати хімічного аналізу.

У строк, що не перевищує шести місяців після визначення перевищення допустимих концентрацій, КП «Славутич-Водоканал» направляє споживачу рахунок за скид стічних вод з перевищенням ДК забруднюючих речовин та копії підтвердних документів.

9. У разі незгоди споживача з результатами даних лабораторії КП «Славутич-Водоканал» щодо якості стічних вод згідно з аналізом контрольної проби, за результатами якого зроблено висновок про наявність у стічних водах споживача перевищень ДК забруднюючих речовин, споживач має право звернутися до незалежної лабораторії, що здійснює свою діяльність у цій галузі відповідно до вимог Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність», для проведення аналізу арбітражних проб, які відбираються одночасно з контрольною пробкою і зберігаються належним чином КП «Славутич-Водоканал» та споживачем.

10. У цих Правилах приймання конкретизуються питання:

- 1) щодо відбору проб стічних вод на аналіз:
- КП «Славутич-Водоканал» здійснює раптовий (не погоджений зі споживачем заздалегідь) відбір контрольних проб;
  - Проба відбирається в стерилізований посуд, герметично закривається, маркується та надходить до лабораторії в день відбирання проби;
  - Контрольні проби відбираються в присутності одного з уповноважених представників споживача;
  - Споживач наказом по підприємству призначає не менше двох представників, уповноважених представляти споживача під час відбору проб стічних вод;
  - Пробовідбір здійснюється в присутності одного з представників;
  - При відмові споживача виділити уповноваженого представника, чи зволіканні з допуском КП «Славутич-Водоканал» для відбору проб – порядок дій визначено в п.7 розділу 6.
- 2) щодо оформлення процедури відбору проб:
- відбір проб проводиться з урахування вимог та положень ДСТУ ISO 5667-2-2003 «Якість води. Відбір проб. Частина 2. Настанови щодо методів відбирання проб», ДСТУ ISO 5667-3-2001 «Якість води. Відбір проб. Частина 3. Настанови щодо зберігання та поводження з пробами», ДСТУ ISO 5667-10-2005 «Якість води. Відбирання проб. Частина 10. Настанови щодо відбирання проб стічних вод», КНД 211.1.0.009-94 «Гідросфера. Відбір проб для визначення складу та властивостей стічних і технологічних вод», Правил користування.
  - при відборі проби складається відповідний акт, що містить наступну інформацію: дата, час, місце відбору; вид, об'єм проби; тип матеріалу тари, його об'єм; процедура попередньої обробки проби; відомості про особу, яка відбирала пробу, та присутню уповноважену особу.

VII. Вихідні дані для розрахунку допустимих концентрацій забруднюючих речовин у стічних водах споживачів

Загальні вимоги до складу та властивостей стічних вод споживачів, які скидають стічні води до системи каналізації міста, зведено до таблиці 1, згідно додатка 4 до Правил приймання стічних вод споживачів у комунальні та відомчі системи каналізації населених пунктів України.

Загальні вимоги до складу та властивостей стічних вод споживачів

мг/л

№	Показники якості стічних вод	Одиниця виміру	Максимально допустиме значення показника та (або) концентрація в пробі стічних вод
1	Реакція середовища (рН)	од.	6,5 - 9,0
2	Температура	°С	+40
3	БСК _{повне}	мг/дм ³	згідно з проектом КОС або не більше 350,0
4	ХСК	мг/дм ³	500,0
5	Співвідношення ХСК:БСК ₅	-	< 2,5
6	Завислі речовини та речовини, що спливають	мг/дм ³	300,0
7	Азот (сума азоту органічного та амонійного)	мг/дм ³	50,0
8	Фосфор загальний (Р _{заг})	мг/дм ³	5,0
9	Нафта та нафтопродукти	мг/дм ³	10,0
10	Жири рослинні та тваринні	мг/дм ³	50,0
11	Хлориди (Cl ⁻)	мг/дм ³	350,0*
12	Сульфати (SO ₄ ²⁻)	мг/дм ³	400,0*
13	Сульфіди	мг/дм ³	1,5
14	СПАР аніонні	мг/дм ³	10,0
15	Феноли	мг/дм ³	0,25
16	Залізо (Fe)	мг/дм ³	3,0

* Ці показники зростають відповідно до вмісту зазначених солей у воді місцевого водопроводу.

ЗАТВЕРДЖЕНИЙ СКЛАД СТІЧНИХ ВОД

Для визначення вихідних даних, а саме: встановленого ліміту скиду забруднюючої речовини на фактичний об'єм скиду та ефекту очистки проводимо наступні розрахунки.

Показники якості стічних вод	Встановлений ГДС згідно з Дозволом, тонн		Фактичний Обсяг скиду, тис.м3		Встановлюваний обсяг скиду, тис.м3		ГДС, перерахований на фактичний об'єм скиду, тонн/рік
<i>Завислі речовини</i>	46,07	x	1,0497	:	3,0713	=	15,75
<i>БСК5</i>	46,07	x	1,0497	:	3,0713	=	15,75
<i>Хлориди</i>	189,5	x	1,0497	:	3,0713	=	64,77
<i>Азот амонійний</i>	34,71	x	1,0497	:	3,0713	=	11,86
<i>Фосфати</i>	12,29	x	1,0497	:	3,0713	=	4,20
<i>СПАР</i>	2,49	x	1,0497	:	3,0713	=	0,85
<i>Залізо</i>	1,17	x	1,0497	:	3,0713	=	0,40
<i>Сульфати</i>	251,24	x	1,0497	:	3,0713	=	85,87
<i>ХСК</i>	245,71	x	1,0497	:	3,0713	=	83,98
<i>Нітрати</i>	2,24	x	1,0497	:	3,0713	=	0,77
<i>Нітрити</i>	0,12	x	1,0497	:	3,0713	=	0,04
<i>Нафтопродукти</i>				:			
<i>и</i>	0,18	x	1,0497	:	3,0713	=	0,06

Розрахунок ефекту очистки

	Надходження, мг/л	Скид, мг/л	Надходження	Ефект очистки
<i>Завислі речовини</i>	100% x (338,2 - 14,4) :	338,2	95,7%	
<i>БСК5</i>	100% x (126,3 - 14,1) :	126,3	88,8%	
<i>Хлориди</i>	100% x (41,2 - 56,2) :	41,2	= 0,0%	
<i>Азот амонійний</i>	100% x (38,1 - 11,1) :	38,1	= 70,9%	
<i>Фосфати</i>	100% x (9 - 2,5) :	9	= 72,2%	
<i>СПАР</i>	100% x (1,1 - 0,3) :	1,1	= 72,7%	
<i>Залізо</i>	100% x (0,36 - 0,18) :	0,36	= 50,0%	
<i>Сульфати</i>	100% x (39,3 - 56,9) :	39,3	= 0,0%	
<i>ХСК</i>	100% x (354 - 69,2) :	354	= 80,5%	
<i>Нітрати</i>	100% x (1,38 - 0,7) :	1,38	= 49,3%	
<i>Нітрити</i>	100% x (0,28 - 0,04) :	0,28	= 85,7%	
<i>Нафтопродукти</i>	100% x (0,24 - 0,04) :	0,24	= 83,3%	

Крім того, в стічних водах деяких підприємств нашого міста (споживачів послуги водовідведення) в силу профілю їх діяльності наявне забруднення - жири рослинні та тваринні

Для подальших розрахунків використовуються дані додатків 3,5

	ГДК забруднень у стічних водах, що надходять на споруди біологічного очищення (г/м ³)	Орієнтовна ефективність видалення забруднень на спорудах біологічного очищення (у частках одиниці)	ГДК після очистки (г/м ³)	Фактичний обсяг скиду, млн м ³ /рік	Перерахунок фактичний об'єм скиду, тонн/рік забруднюючої речовини	Клас небезпек
Жири росл. та тваринні	20	0,7	6	1,0497	6,30	-

Розрахунок ГДК після очистки, г/м³

Еф. очистки ГДК після очистки

$$\text{Жири рослинні та тваринні} \quad 20 \times (1 - 0,7) = 6$$

Розрахунок загального допустимого скиду, т/рік

$$\text{Жири росл. та тваринні} \quad 6 \times 1,0497 = 6,30$$

Виконані обчислення зводимо в таблицю 2:

**ЗАТВЕРДЖЕНИЙ СКЛАД СТИЧНИХ ВОД, ЯКІ СКИДАЮТЬ МІСЬКІ
ОЧИСНІ СПОРУДИ У Р. ДНІПРО ТА ФАКТИЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ
ВИДАЛЕННЯ ЗАБРУДНЮЮЧИХ РЕЧОВИН НА КОС**

Таблиця 2

№	Показники Якості стічних вод	Встановлений норматив ГДС згідно з Дозволом на спецводокористування мг/л	Встановлений гранично-допустимий скид згідно з Дозволом на спецводокористування, т/рік	Перерахунок ліміту забруднюючої речовини (т/рік) на фактичний об'єм скиду	Фактичні дані, мг/л		Ефект очистки, %	Клас небезпеки	Лімітуюча ознака шкідливості
					Надходження	Скид			
1	Завислі реч.	15	46,07	15,75	338,2	14,4	95,7%		
2	БПК5	15	46,07	15,75	126,3	14,1	88,8%		
3	Хлориди	61,7	189,5	64,77	41,2	56,2	0,0	4	
4	Азот амон.	11,3	34,71	11,86	38,1	11,1	70,9%	3	Токс
5	Фосфати	4,0	12,29	4,20	9	2,5	72,2%	4	
6	СПАР	0,81	2,49	0,85	1,1	0,3	72,7%	4	
7	Залізо заг.	0,38	1,17	0,40	0,36	0,18	50,0%	3	
8	Сульфати	81,8	251,24	85,87	39,3	56,9	0,0	4	Токс
9	ХСК	80	245,71	83,98	354	69,2	80,5%		
10	Нітрати	0,73	2,24	0,77	1,38	0,7	49,3%	3	сан –токс
11	Нітрити	0,04	0,12	0,04	0,28	0,04	85,7%	2	Токс
12	Нафтопрод.	0,06	0,18	0,06	0,24	0,04	83,3%	4	риб –госп
13	Жири росл. та тваринні	6	-	6,30	20	6,10	69,5	-	-

Таблиця 3

**Допустимий вміст важких металів
осадах стічних вод, що можуть використовуватися як органічні добрива
згідно з Додатком 3**

Важкий метал	Максимально допустимий вміст в осадах КОС, г/т сухої речовини	Оригіональна ефективність відділення важких металів на КОС
Стронцій	300,0	0,14
Свинець	750,0	0,5
Ртуть	15,0	0,6
Кадмій	30,0	0,6
Нікель	200,0	0,5
Хром 3+	750,0	0,5
Марганець	2000,0	-
Цинк	2500,0	0,3
Мідь	1500,0	0,4
Кобальт	100,0	0,5
Залізо заг.	25000,0	0,5

Таблиця 4

Склад води в водопровідній мережі м. Славутича

Показник	Вміст у водопровідній мережі, мг/л (мг/л, мг/дм ³)
Хлориди	6,5
Азот амонійний	0,05
Залізо заг.	0,11
Сульфати	0,82
Нітрати	1,89
Нітрити	0,02
Нафтопродукти	0
Молібден	0
Миш'як	0
Цинк	0,01
Свинець	0,01
Мідь	0,01
Фтор	0,61

Таблиця 5

**ЯКІСТЬ ВОДИ В КАНАЛІЗАЦІЙНІЙ МЕРЕЖІ
НА ТЕРИТОРІЇ ЖИТЛОВОЇ ЗАБУДОВИ МІСТА М.СЛАВУТИЧА
(за результатами вимірювань, проведених лабораторією КОС)**

№	Показники якості стічних вод	мг/л
1.	Завислі речовини	311,19
2.	БСК ₅	109,4
3.	Хлориди	28,74
4.	Азот амонійний	26,09
5.	Фосфати	8,53
6.	СПАР	1,03
7.	Залізо загальне	0,80
8.	Сульфати	40,41
9.	ХПК	323
10.	Нітрати	1,02
11.	Нітрити	0,12
12.	Нафтопродукти	0,23
13.	Жири рослинні та тваринні	20,70

Таблиця 6

Перелік споживачів,
стічні води яких можуть містити зверхнормативні забруднення стічні води яких
можуть містити зверхнормативні забруднення

№п/п	Перелік споживачів	Обсяг стічних вод, м ³ /рік
1	КП "ЖКЦ"	1833
2	ДСП Чорнобильська АЕС (АТХ, АЗС)	783
3	ДЗ СМСЧ-5	82199
4	ДП ПРП АТАСС	1149
5	Управління освіти і науки Славутицької міської ради	69336
6	ТОВ « Сіверь» (Ринок)	211
7	ПП «Південь-транзитінвест»	1200
8	ФОП Заровна Л.М. (Іверія)	3997
9	ТОВ АТБ-маркет	3211
10	ДП НАЕК, ВП "Атомремонтсервіс"	3608
11	УЖКГ (СЦБРіОД)	6427
12	КП АРР (маг. Союз)	3727
13	ПП ТВФ Влад	4832
14	ТОВ Компанія Вітава	1005
15	ТОВ КЕН	1403
16	ПП Славутич РК - ресторан Славутич	2090
17	ТОВ ФОЗЗІ-ФУД (маг. Сільпо)	4511
18	ТОВ Славутич тревел (готель)	3906
19	ДП НЕК Укренерго	2572
20	ФОП Заровна Л.М. (маг. Айнур)	2856
21	ТОВ «Альянс-маркет» (м-н «Квартал»)	140
Прийнято стічних вод:		200996

Таким чином, обсяг стічних вод має таку структуру, м³/рік:

	<i>м³/рік</i>	<i>м³/добу</i>
<i>Q_{ен}</i> =	848704	2325,2
<i>Q_n</i> =	200996	550,7
<i>Q</i> =	1049700	2875,90

VIII. Розрахунок допустимих концентрацій забруднюючих речовин у стічних водах споживачів

Допустимі концентрації (ДК) забруднюючих речовин в стічних водах

Споживачів визначають, враховуючи такі дані:

1. ДК забруднюючих речовин в каналізаційній мережі (на випуску Споживача).

2. ДК забруднюючих речовин на вході в очисні споруди біологічної очистки.

3. Величини лімітів на скид забруднюючих речовин у водойму згідно дозволу на спец водокористування.

4. Допустимого вмісту важких металів в осадах КОС, що можуть використовуватись, як добрива.

З цих величин найменша встановлюється як гранично допустима концентрація в стічних водах споживачів.

РОЗРАХУНОК

5. У разі визначення ДК забруднюючої речовини в стічних водах за ДК у каналізаційній мережі приймають ДК, визначені цими Правилами, а за їх відсутності – відповідно до вимог до складу та властивостей стічних вод, що скидаються до системи централізованого водовідведення, для безпечного їх відведення та очищення на КОС згідно з додатком 4 до Правил.

Визначення ДК шкідливої речовини в стічних водах за допустимою її концентрацією в спорудах біологічної очистки не проводимо, оскільки на КОС м.Славутича прийнятий фізико-хімічний метод очистки.

ДК і-ої забруднюючої речовини за величиною загального ліміту на його скид у водойму (Лзаг, т/рік) розраховують за формулою

$$Дкі\ заг = (Лзаг - Лгп) * 10^6 / (365 * (1 - Кі) * \sum Qп), \text{ г/м}^3$$

де

Дкі заг – ДК і-ої забруднюючої речовини в стічних водах за величиною загального ліміту на його скид:

$L_{гп} = 365 * C_{ігп} * Q_{гп} * (1 - K_i) / 10^6$, т/рік – доля ліміту, що припадає на господарсько-побутовий стік населеного пункту;

365 – кількість днів у році;

Q_{гп} – середньодобова витрата господарсько-побутових стічних вод на вході на КОС, м³/добу;

C_{і гп} – концентрація даного забруднення в господарсько-побутових стічних водах, г/м³;

ΣQ_п – середньодобова витрата стічних вод споживачів, які можуть містити це забруднення, м³/добу;

K_i – коефіцієнт ефективності видалення і-ої забруднюючої речовини на КОС КП «Славутич-Водоканал». Значення коефіцієнта K_i приймають згідно з фактичними даними для конкретних очисних споруд, а за їх відсутності – за додатком 5 до цих Правил.

10⁶ – перевідний коефіцієнт.

Спочатку розраховуємо долю ліміту, що припадає на господарсько-побутовий стік:

Розрахунки **L_{гп}** по всіх показниках:

Показники	C _{гп} мг/л	Q _{гп} м ³ /добу	Дні	- K _p , %	L _{гп} , т/рік
Завислі реч.	311,19	x 2325,2	x 365	x (1 - 95,7 : 100) : 1000000	= 11,40
БСК5	109,40	x 2325,2	x 365	x (1 - 88,8 : 100) : 1000000	= 10,40
Хлориди	28,74	x 2325,2	x 365	x (1 - 0,0 : 100) : 1000000	= 24,40
Азот амон.	26,09	x 2325,2	x 365	x (1 - 70,9 : 100) : 1000000	= 6,10
Фосфати	8,53	x 2325,2	x 365	x (1 - 72,2 : 100) : 1000000	= 2,00
СПАР	1,03	x 2325,2	x 365	x (1 - 72,7 : 100) : 1000000	= 0,20
Залізо заг.	0,80	x 2325,2	x 365	x (1 - 50,0 : 100) : 1000000	= 0,30
Сульфати	40,41	x 2325,2	x 365	x (1 - 0,0 : 100) : 1000000	= 34,30
ХСК	323,00	x 2325,2	x 365	x (1 - 80,5 : 100) : 1000000	= 53,50
Нітрати	1,02	x 2325,2	x 365	x (1 - 49,3 : 100) : 1000000	= 0,40
Нітрити	0,12	x 2325,2	x 365	x (1 - 85,7 : 100) : 1000000	= 0,01
Нафтопрод.	0,23	x 2325,2	x 365	x (1 - 83,3 : 100) : 1000000	= 0,03
Жири росл. та тваринні	20,70	x 2325,2	x 365	x (1 - 70,0 : 100) : 1000000	= 5,27

Розрахунок **Дкі** за величиною загального ліміту на скид

	L _{заг} т/рік	L _{гп} т/рік	Q _п м ³ /добу	Дні	Ефект очистки	L _{дк} (мг/л)
Завислі реч.	(15,75 - 11,40) x 1000000	:	(550,70 x 365 x (1 - 95,70 : 100))	=		503,30
БСК5	(15,75 - 10,40) x 1000000	:	(550,70 x 365 x (1 - 88,80 : 100))	=		237,60
Хлориди	(64,77 - 24,40) x 1000000	:	(550,70 x 365 x (1 - 0,00 : 100))	=		200,80

Азот амон.	(11,86 - 6,40) x 1000000 : (550,70 x 365 x (1 - 70,90 :100)) =	93,30
Фосфати	(4,20 - 2,00) x 1000000 : (550,70 x 365 x (1 - 72,20 :100)) =	39,40
СПАР	(0,85 - 0,20) x 1000000 : (550,70 x 365 x (1 - 72,70 :100)) =	11,80
Залізо заг.	(0,40 - 0,30) x 1000000 : (550,70 x 365 x (1 - 50,00 :100)) =	1,00
Сульфати	(85,87 - 34,30) x 1000000 : (550,70 x 365 x (1 - 0,00 :100)) =	256,60
ХСК	(83,98 - 53,50) x 1000000 : (550,70 x 365 x (1 - 80,50 :100)) =	777,60
Нітрати	(0,77 - 0,40) x 1000000 : (550,70 x 365 x (1 - 49,30 :100)) =	3,60
Нітрити	(0,04 - 0,01) x 1000000 : (550,70 x 365 x (1 - 85,7 :100)) =	1,0
Нафтопрод.	(0,06 - 0,03) x 1000000 : (550,70 x 365 x (1 - 83,30 :100)) =	0,90
Жири росл. і тваринні	(6,30 - 5,27) x 1000000 : (550,70 x 365 x (1 - 70,00 :100)) =	17,10

Проведені обчислення зводимо в таблицю 7:

Результати розрахунку ДКі за величиною загального ліміту на скид

№	Показники якості стічних вод	ДК, мг/л	Лзаг. по фактич. скиду т/рік	Qгп, м ³ /добу	Сгп, мг/л	Qп, м ³ /добу	Ефект очистки, %	Днів/рік	Лгп, т/рік	Дкі мг/л
1	Завислі реч.	15	15,75	2325,2	311,19	550,7	95,7	365	11,4	503,3
2	БСК5	15	15,75	2325,2	109,40	550,7	88,8	365	10,4	237,6
3	Хлориди	61,7	64,77	2325,2	28,74	550,7	0,0	365	24,4	200,8
4	Азот амон.	11,3	11,86	2325,2	26,09	550,7	70,9	365	6,4	93,3
5	Фосфати	4	4,20	2325,2	8,53	550,7	72,2	365	2,0	39,4
6	СПАР	0,81	0,85	2325,2	1,03	550,7	72,7	365	0,2	11,8
7	Залізо заг.	0,38	0,40	2325,2	0,80	550,7	50,0	365	0,3	1,0
8	Сульфати	81,8	85,87	2325,2	40,41	550,7	0,0	365	34,3	256,6
9	ХСК	80	83,98	2325,2	323,00	550,7	80,5	365	53,5	777,6
10	Нітрати	0,73	0,77	2325,2	1,02	550,7	49,3	365	0,4	3,6
11	Нітрити	0,04	0,04	2325,2	0,12	550,7	85,71	365	0,01	1,0
12	Нафтопрод.	0,06	0,06	2325,2	0,23	550,7	83,3	365	0,03	0,9
13	Жири росл. та тваринні	6	6,30	2325,2	20,70	550,7	70,0	365	5,27	17,1

6. ДК і-ої забруднюючої речовини за допустимим вмістом важких металів в осадах стічних вод на рівні дозволеного для осадів, що можуть використовуватися як органічні добрива, розраховують за формулою

$$ДК_{івм} = \frac{(С_{івм} - С_{івмп}) * Q}{\sum Q_{п}} + С_{івмп}, \text{ г/м}^3$$

де

ДК_{івм} – ДК і-ої забруднюючої речовини в стічних водах за допустимим вмістом важких металів в осадах стічних вод;

С_{івм} – ДК важкого металу на вході КОС, г/м³, розраховується за формулою

$$C_{\text{вм}} = C_{\text{вм}} = \frac{(q_1 \cdot K_1 + q_2 \cdot K_2) \cdot C_{\text{ос}}}{(K_p \cdot Q)}$$

де

q_1, q_2 – кількість сирого осаду, що затримується на первинних та вторинних відстійниках, т/добу;

K_1, K_2 – коефіцієнт перерахунку мулу на суху речовину;

$C_{\text{ос}}$ – допустимий вміст важкого металу в осаді, г/т сухої речовини, приймається згідно Додатка 3 до Правил;

K_p – коефіцієнт ефективності видалення важкого металу на КОС, приймається згідно Додатка 3 до Правил;

Q – середньодобова витрата стічних вод на вході на очисні споруди, м³/добу;

$\Sigma Q_{\text{п}}$ – середньодобова витрата стічних вод споживачів, які можуть містити це забруднення, м³/добу;

$C_{\text{вмгп}}$ – концентрація важкого металу в господарсько-побутових стічних водах, г/м³. Приймається за середньорічним вмістом у водопровідній воді даного населеного пункту;

$$K_1 = (100 - W_1) / 100$$

Де

W_1 - вологість сирого осаду, %;

$K_2 = (100 - W_2) / 100$ – коефіцієнт перерахунку надлишкового активного мулу вторинних відстійників на суху речовину;

Де

W_2 - вологість надлишкового активного мулу, %;

Спочатку розраховуємо $C_{\text{вм}}$

$$C_{\text{вм}} = (q_1 \cdot K_1 + q_2 \cdot K_2) \cdot C_{\text{ос}} / (K_p \cdot Q)$$

$$K_1 = (100 - W) / 100 = (100 - 94,00) / 100 = 0,06$$

Де $W = 94,00\%$ - вологість мулу

За відсутності конкретних даних $q_1 = 0,01Q$

$$Q = 2875,90 \text{ м}^3/\text{добу}$$

$$q_1 = 0,01Q = 0,01 \times 2875,9 = 28,8 \text{ м}^3/\text{добу}$$

$q_2, K_2 = 0$ – оскільки в технологічній схемі очисних споруд вторинних відстійників немає;

	Кв - коефіцієнт ефективності видалення важкого металу на КОС		C _{ос} допустимий вміст важкого металу в осаді, г/т сухої речовини	
Цинк	0,30	- по Додатку 3	2500,0	- по Додатку 3
Свинець	0,50	- по Додатку 3	750,0	- по Додатку 3
Залізо	0,5	- по факту	25000,0	- по Додатку 3

Показники	q_1		K_1		$C_{\text{ос}}$		K_p		Q		$C_{\text{вм}}$
Цинк	28,8	x	0,06	x	2500	:	0,30	:	2875,9	=	5,01
Свинець	28,8	x	0,06	x	750	:	0,50	:	2875,9	=	0,90
Залізо	28,8	x	0,06	x	25000	:	0,5	:	2875,9	=	30,04

Тепер розраховуємо Дківм:

$$ДКівм = (Сівм - Сівмгп) * Q / \sum Qп + Сівмгп, \text{ мг/л}$$

Показники	Сівм	Сівм гп	Q, м3/добу	Qп	Сівм гп	Дкі
Цинк	(5,01 - 0,01)	0,01	2875,9	550,70	0,01	= 26,1
Свинець	(0,90 - 0,01)	0,01	2875,9	550,7	0,01	= 4,7
Залізо	(30,04 - 0,80)	0,80	2875,9	550,7	0,80	= 91,1

Отримані дані зведено в таблицю 9:

Таблиця 9

Таблиця розрахунку за важкими металами

Показники	Клас небезпек и	q1, м3/добу	Сівм гп	Сіос г/т	K1	Kв	Q, м3/добу	Qп м3/добу	Сівм мг/л	Дкі мг/л
Цинк	3	28,8	0,01	25000	0,06	0,30	2875,9	550,7	5,01	26,1
Свинець	2	28,8	0,01	750	0,06	0,50	2875,9	550,7	0,90	4,7
Залізо	2	28,8	0,80	25000	0,06	0,5	2875,9	550,7	30,04	153,5

6. В списку показників наявні 2 речовини 2 класу небезпеки: нітрити, свинець.

В такому разі, згідно п.4 розділу 4, необхідно зменшити ДК кожної з цих речовин у стільки разів, скільки таких речовин надходить зі стічними водами:

Таблиця 8

Речовина	Клас безпеки	Дкі по розрахунку	кількість речовин 2 класу	Дкі по п.4 розділу 4
Нітрити	2	1,0	2	0,5
Свинець	2	4,7	2	2,4

7. Збільшення Дкі відповідно до вмісту зазначених солей у воді місцевого водопроводу

Таблиця 10, мг/л

Показник	Розрахунок за загальним лімітом на скид (табл. 7)	Вміст у водопровідній мережі (табл. 4)	Збільшене Дкі
Хлориди	200,8	6,5	207,5
Сульфати	256,6	0,82	257,42

8. Пропозиція встановлення Дкі деяких показників на рівні, що має забезпечити непогіршення роботи КОС

КОС має проблеми з очисткою від азоту амонійного, що загрожує перевищенням відповідного нормативу ГДС; навпаки, по ряду інших показників очистка забезпечується з достатньою ефективністю, тому пропонуємо обмежити Дкі для азоту амонійного, а Дкі для БСК₅, заліза загального та сульфатів затвердити на раніше встановленому рівні:

Таблиця 11

Показник	ДКІ	Клас небезпеки
Залізо загальне	2,00	3
Сульфати	300,00	3
БСК ₅	250	-
Азот (сума азоту органічного та амонійного)	20	3

ІХ. ВИСНОВОК

Згідно з виконаними розрахунками та обмеженнями і пропозиціями допустимі концентрації забруднюючих речовин в стічних водах, які скидаються у систему водовідведення м. Славутича зведені до заключної таблиці:

Таблиця 12

Показник	Загальні вимоги (таблиця 1 до додаток 4 до Правил)	Розрахунок за загальним лімітом на скид (табл. 7)	Розрахунок за вказаними металами (табл. 9)	Розрахунок за кількістю речовин з небезпеки (табл. 8)	Пропозиційні встановлені рівні (табл. 11)	Збільшення ДКІ від вказаної кількості водовідведення мережі (табл. 10)	Остаток вказаних ДКІ
Реакція середовища (рН)	6,5 - 9,0						6,5 - 9,0
Завислі речовини та речовини, що спливають	300	503,3					300,0
БСК ₅	БСКп не більше 350	237,6			250		250,00
ХСК		777,6					
Співвідношення	< 2,5	3,3					
ХСК:БСК ₅							
ХСК = 2,5 x БСК ₅	500	594,0					625,00
Хлориди	350,0*	200,8				207,5	200,80
Азот (сума азоту органічного та амонійного)	50	93,3			20		20,00
Фосфор загальний (P _{заг})	5	39,4					5,00
СПАР аніонні	10	11,8					10,00
Залізо загальне	3,0	1,0	153,5		2,0		2,00
Сульфати	400,0*	256,6			300,0	257,42	300,00
Нітрати		3,6					3,60
Нітроти		1,0		0,5			0,50
Нафта та нафтопродукти	Не більше 10	0,9					0,9
Жири рослинні та тваринні, г/м ³	Не більше 50	17,1					17,1

Цинк		1,0		26,1		26,1
Свинець		0,1		4,7	2,4	2,4
Температура		Не вище 40°C				Не вище 40°C
Нерозчинні смоли, мазут	масла,	Не допускається				Не допускається
Сульфіди, г/м ³		Не більше 1,5				Не більше 1,5

ПЕРЕЛІК

виробничих процесів, під час здійснення яких споживач повинен мати локальні очисні споруди для попереднього очищення стічних вод перед їх скиданням до системи централізованого водовідведення та очищення стічних вод

1. Нафтопереробка, хімічний та органічний синтез, фармацевтичне виробництво.
2. Целюлозно-паперове і картонне виробництво.
3. Спиртове, дріжджове, кондитерське, крохмалепаточкове, маслоробне виробництво, виробництво пива безалкогольного (включаючи солодове), **переробка** молока, **риби, м'яса** (включаючи скотобійні), фруктів і овочів.
4. Вирощування худоби та птиці, шкіряна промисловість.
5. Гальванічне виробництво.
6. Машинобудування і металообробка.
7. Металургія чорна та кольорова.
8. Виробництво будівельних матеріалів і конструкцій, скла та скловиробів, керамічних виробів.
9. Виробництво лакофарбових матеріалів, синтетичних поверхневоактивних речовин.
10. Обробка поверхонь, предметів чи продукції з використанням органічних розчинників.
11. Виробничі процеси, під час яких використовуються або утворюються такі речовини: неемульговані жири, харчові відходи, нафтопродукти, кислоти і луги, а також їх розчини, іони важких металів, сполуки миш'яку і ртуті, вільний сірководень та вільні сульфід-іони, меркаптани, а також відновлені сірчані сполуки (сульфіти, тіосульфати, елементарна сірка), сірковуглець, ціановодень, ароматичні вуглеводні, органічні розчинники, летючі органічні сполуки (толуол, бензол, ацетон, н-бутанол, пропанол, їх ізомери і алкілпохідні), хлорорганічні сполуки: 2, 4, 6-трихлорфенол, дихлорметан, дихлоретан, пентахлорфенол, поліхлорбіфеніли (сума ПХБ) і поліхлортрфеніли (сума ПХТ), тетрахлоретилен, трихлоретилен, триетиламін, хлороформ (трихлорметан), тетрахлорметан, чотирихлористий вуглець, бензопірен, етилбензол (фенілетан), діоксини, синтетичні поверхнево активні речовини, що не піддаються біологічному окисненню, біологічно неокиснювані барвники натурального, штучного і синтетичного походження, біологічно резистентні пестициди, осідаючі мінеральні включення гідравлічною крупністю більше 2 мм/с, спливаючі речовини (включення) гравітаційною крупністю більше 20 мм/с, волокнисті включення, в тому числі пряжа, ворс, волосся, шерсть, пероактивний хлор більше 5 мг/дм³, за винятком випадків введення на об'єкті водовідведення санітарного карантину, радіонукліди.

ПЕРЕЛІК
забруднюючих речовин, що заборонені до скидання до системи
централізованого водовідведення

1. Речовини, що здатні утворювати в системі централізованого водовідведення вибухонебезпечні, токсичні та (або) горючі гази, органічні розчинники, горючі і вибухонебезпечні речовини (нафта, бензин, гас, ацетон тощо) в концентраціях, що перевищують максимально допустимі концентрації забруднюючих речовин у стічних водах, дозволених до скидання в системи централізованого водовідведення, синтетичні і натуральні смоли, масла, лакофарбові матеріали та відходи, продукти і відходи нафтопереробки, органічного синтезу, мастильно-охолоджуючі рідини, вміст засобів і систем пожежогасіння (крім використання для гасіння загорянь).

2. Розчини кислот з рН < 5,0 і лугів з рН > 10,0.

3. Погано пахучі та інші леткі речовини в кількості, що призводить до забруднення атмосфери робочої зони в каналізаційних насосних станціях, в інших виробничих приміщеннях системи водовідведення КП «Славутич-Водоканал», на території очисних споруд, понад встановлені для атмосфери робочої зони гранично допустимі концентрації.

4. Радіоактивні речовини понад гранично допустимий рівень безпечного вмісту в навколишньому середовищі, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, речовини, які не можуть бути затримані в технологічному процесі очищення стічних вод очисними спорудами КП «Славутич-Водоканал», що мають підвищену токсичність, здатність накопичуватися в організмі людини, що відзначаються віддаленими біологічними ефектами та (або) утворюють небезпечні речовини під час трансформації у воді і в організмах людини і тварин, у тому числі моно- і поліциклічні хлорорганічні, фосфорорганічні, азоторганічні і сіркоорганічні речовини, біологічно жорсткі поверхнево активні речовини, отрутохімікати, сильнодіючі отруйні речовини в концентрації, що перевищує більше ніж у 4 рази мінімальну гранично допустиму концентрацію, що встановлена для цих речовин у воді водних об'єктів, медичні відходи класів Б, В, Г, епідеміологічно небезпечні бактеріальні та вірусні забруднення (за винятком речовин, скидання яких дозволено санітарно-епідеміологічними вимогами).

5. Концентровані маткові розчини та кубові залишки, гальванічні розчини (електроліти) як вихідні, так і відпрацьовані, осади (шлами) локальних очисних споруд, осади відстійників, пасток, фільтрів, відходи очищення повітря (пилогазоочисного обладнання), осади станцій технічної водопідготовки, в тому числі котелень, теплоелектростанцій, іонообмінні смоли, активоване вугілля, концентровані розчини регенерації систем водопідготовки, концентрат, що утворюється під час роботи установок очищення води з використанням мембранних технологій (зокрема зворотного осмосу), хімічні реактиви та реагенти.

6. Будь-які тверді відходи боєнь та переробки м'яса, канига, цільна кров, відходи обробки шкіри, відходи тваринництва та птахівництва, включаючи фекалії.

7. Тверді побутові відходи, сміття, що збирається під час сухого прибирання приміщень, будівельні матеріали, відходи і сміття, відпрацьований ґрунт і транспортуючі розчини від інженерних прохідницьких робіт, ґрунт, зола, шлак, окалина, вапно, цемент та інші в'язучі речовини, стружка, скло, пилоподібні частки обробки металів, скла, каменю та інші мінеральні матеріали, рослинні залишки і відходи (листя, трава, деревинні відходи, плодоовочеві відходи тощо), за винятком попередньо гомогенізованих плодоовочевих відходів у побуті.

8. Волокнисті матеріали (натуральні, штучні або синтетичні волокна, в тому числі волосся, вовна), тара, пакувальні матеріали та їх елементи, металева стружка, тирса, окалина, синтетичні матеріали (полімерні плівки, гранули, пилоподібні частинки, стружка тощо).

9. Біомаса харчових, фармацевтичних виробництв та інших біотехнологічних процесів у разі концентрації, що перевищує вимоги до речовин за хімічним споживанням кисню, харчова продукція як придатна, так і неликвідна, сировина для її виробництва, сироватка сирна, барда спиртова і дріжджова, пивна хмільова дробина.

10. Речовини з Переліку забруднюючих речовин для визначення хімічного стану масивів поверхневих і підземних вод та екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод, затвердженого наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 06 лютого 2017 року № 45, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 лютого 2017 року за № 235/30103, які не увійшли до переліку речовин, що утворюються під час виробничих процесів, при здійсненні яких споживач повинен мати локальні очисні споруди для попереднього очищення

стічних вод перед їх скиданням до системи централізованого водовідведення та очищення стічних вод, та переліку речовин, які не піддаються біологічній деструкції.

Допустимий вміст важких металів в осадах стічних вод, що можуть використовуватися як органічні добрива

№ з/п	Важкий метал	Орієнтовна ефективність видалення важкого металу на КОС, К _в	Максимально допустимий вміст важкого металу в осадах КОС, г/т сухої речовини
1	Стронцій	0,14	300,0
2	Свинець	0,5	750,0
3	Ртуть	0,6	15,0
4	Кадмій	0,6	30,0
5	Нікель	0,5	200,0
6	Хром (3 ⁺)	0,5	750,0
7	Марганець	-	2000,0
8	Цинк	0,3	2500,0
9	Мідь	0,4	1500,0
10	Кобальт	0,5	100,0
11	Залізо	0,5	25000,0

Вимоги до складу та властивостей стічних вод, що скидаються до системи централізованого водовідведення, для безпечного їх відведення та очищення на КОС

	Показники якості стічних вод	Одиниця виміру	Максимально допустиме значення показника та (або) концентрація в пробі стічних вод
1	Реакція середовища (рН)	од.	6,5 - 9,0
2	Температура	°С	+40
3	БСК _{повне}	мг/дм ³	згідно з проектом КОС або не більше 350,0
4	ХСК	мг/дм ³	500,0
5	Співвідношення ХСК:БСК ₅	-	< 2,5
6	Завислі речовини та речовини, що спливають	мг/дм ³	300,0
7	Азот (сума азоту органічного та амонійного)	мг/дм ³	50,0
8	Фосфор загальний (Р _{заг})	мг/дм ³	5,0
9	Нафта та нафтопродукти	мг/дм ³	10,0
10	Жири рослинні та тваринні	мг/дм ³	50,0
11	Хлориди (Cl ⁻)	мг/дм ³	350,0*
12	Сульфати (SO ₄ ²⁻)	мг/дм ³	400,0*
13	Сульфіди	мг/дм ³	1,5
14	СПАР аніонні	мг/дм ³	10,0
15	Феноли	мг/дм ³	0,25
16	Залізо (Fe)	мг/дм ³	3,0

* Ці показники зростають відповідно до вмісту зазначених солей у воді місцевого водопроводу.

Допустимі величини показників якості стічних вод та ефективність видалення забруднень на спорудах біологічного очищення

(Витяг)

N з/п	Найменування речовини	ГДК забруднень у стічних водах, що надходять на споруди біологічного очищення (г/м ³)	Орієнтовна ефективність видалення забруднень на спорудах біологічного очищення (у частках одиниці)	Лімітуюча ознака шкідливості	Клас небезпеки
1	Азот амонійний	30	0,2 - 0,6		3
34	Залізо (загальне)	2,5	0,5	орг	3
35	Жири рослинні і тваринні ¹	20	0,7	-	
62	Нафта та нафтопродукти ²	10	0,85	орг	4
64	Нітрати (за NO ₃)	45	-	с-т	3
65	Нітрити	3,3	-	с-т	2
73	Свинець	0,1	0,5	с-т	2
78	Синтетичні поверхнево активні речовини (СПАР) аніонні ³	20	0,8	орг	4
79	СПАР неіоногенні ³	25	0,8	орг	4
93	Фосфати	10	-	заг	4
94	Фталева кислота	0,5	-	заг	3
98	Цинк	1	0,3	заг	3
Речовини, які не піддаються біологічній деструкції ⁴					
136	Сульфати ⁵	500	-	орг	4
155	Хлориди ⁵	350	-	орг	4

¹ Вміст жирів у стічних водах, які надходять на біофільтри, допускають не більше 10 г/м³.² Нафтопродукти - малополярні та неполярні речовини, які розчиняються у гексані. Вміст нафти та нафтопродуктів у стічних водах, які надходять на біофільтри, допускають не більше 5 г/м³.³ За наявності у стічних водах суміші аніонних та неіоногенних ПАВ їх загальна концентрація на спорудах біологічного очищення не повинна перевищувати 20 г/м³.⁴ Для речовин, які не піддаються біологічній деструкції, гранична концентрація в стічних водах, що надходять до споруд біологічного очищення, не повинна перевищувати її ГДК у воді водного об'єкта, що використовується для господарсько-питного водопостачання чи рибогосподарських потреб.⁵ Вміст цих речовин у воді, яка надходить на очисні споруди, зростає відповідно до їх вмісту у воді місцевого водопроводу.**Примітки**

1. Скорочення, використані у цьому додатку:

ГДК - гранично допустима концентрація;

с-т - санітарно-токсикологічна;

орг - органолептична;

заг - загальносанітарна;

2. Риска (-) означає, що дані в нормативних документах щодо цієї речовини відсутні.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту рішення виконавчого комітету Славутицької міської ради «Про затвердження Правил приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення м. Славутича»

Аналіз регуляторного впливу регуляторного акту «Про затвердження Правил приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення м.Славутича» здійснено на підставі Закону України від 11.09.2003 №1160-VI «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 №308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акту».

I. Визначення проблеми

Система централізованого водовідведення м.Славутича призначена для приймання, відводу і очистки стічних вод з подальшим випуском їх у водний об'єкт. Якість очистки стічних вод, що випускаються у водойми, повинна відповідати гранично допустимому скиду згідно виданого комунальному підприємству «Славутич-Водоканал» Славутицької міської ради Київської області (далі – КП «Славутич-Водоканал») дозволу на спеціальне водокористування. До системи централізованого водовідведення м.Славутича приймаються стічні води від населення та стічні води від установ, організацій і промислових підприємств (далі - споживачі), які за якістю і режимом скиду відповідають вимогам місцевих Правил приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення міста, затверджених місцевими органами виконавчої влади. Правила регулюють взаємовідносини між КП «Славутич-Водоканал» та юридичними особами незалежно від форм власності та відомчої належності, фізичних осіб - підприємців, фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність і взяті на облік як самозайняті особи у контролюючих органах згідно з Податковим кодексом України, які скидають стічні води до системи централізованого водовідведення м.Славутича.

На теперішній час існує загальна проблема щодо вирішення питання контролю приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення міста Славутича.

Даним регуляторним актом пропонується вирішити такі питання:

- запобігання порушенням у роботі системи централізованого водовідведення;
- підвищення ефективності роботи системи централізованого водовідведення і безпеки її експлуатації;
- забезпечення охорони навколишнього природного середовища від забруднення скидами стічних вод;
- впровадження ефективного контролю щодо скиду стічних вод до системи централізованого водовідведення;
- затвердження порядку виявлення порушень та впровадження заходів впливу у разі порушення вимог щодо скиду стічних вод до системи централізованого водовідведення (стягнення з порушників плати та порядок визначення розміру цієї плати; відключення порушників від системи централізованого водопостачання та водовідведення; відшкодування споживачами, з вини яких сталося порушення природоохоронного законодавства, сум, стягнених з КП «Славутич-Водоканал» за відповідне порушення).

Причинами та умовами виникнення зазначених проблем стало скасування «Правил приймання стічних вод підприємств у комунальні та відомчі системи каналізації населених пунктів України» та «Інструкції про встановлення та стягнення плати за скид промислових та інших стічних вод у системи каналізації населених пунктів та Правил приймання стічних вод підприємств у комунальні та відомчі системи каналізації населених пунктів України» (згідно розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.03.17 №166-р).

Тобто в місті на теперішній час відсутній порядок здійснення контролю за скидом стічних вод у міську каналізаційну мережу.

Метою зазначеного регуляторного акту є запобігання порушенням у роботі мереж і споруд каналізації, підвищення ефективності роботи цих споруд і безпеки їх експлуатації та забезпечення охорони навколишнього природного середовища від забруднення скидами стічних вод споживачів.

Нормативно-правова основа прийняття даного рішення ґрунтується на Водному Кодексі України, Законі України «Про охорону навколишнього природного середовища», Законі України «Про питну воду та питне водопостачання», Постанові Кабінету Міністрів України від 25.03.1999р. № 465 «Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами», Правилах користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27 червня 2008 року № 190, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 07 жовтня 2008 року за № 936/15627, Правил технічної експлуатації систем водопостачання та каналізації населених пунктів України затверджених наказом Держжитлокомунгоспу України від 05.07.1995 №30, і зареєстрованих Мінюстом України 21.07.1995 №231/767, Правилах приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 01.12.2017 № 316, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 15 січня 2018 р. за № 56/31508.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	Так	–
Держава, у т.ч.:		
<i>Орган місцевого самоврядування</i>	Так	–
Суб'єкти господарювання	Так	–
У т.ч. суб'єкти малого підприємництва	Так	–

Ринковий механізм – це механізм взаємозв'язку і взаємодії основних елементів ринку: попиту, пропозиції, ціни, конкуренції та основних економічних законів ринку. Враховуючи, що питання затвердження Правил приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення міста Славутича не залежить від зазначених вище елементів ринку, дана проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів.

Також враховуючи, що діючими регуляторними актами на території міста не затверджені Правила приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення міста Славутича, а також не передбачено відповідальність суб'єктів господарювання за скид понад нормативно забруднених стічних вод у міську каналізаційну мережу та порядок визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до системи централізованого водовідведення, дана проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання є запобігання порушенням у роботі системи централізованого водовідведення, підвищення ефективності роботи системи і безпеки її експлуатації та забезпечення охорони навколишнього природного середовища від забруднення скидами стічних вод підприємств та житлового сектору за рахунок:

- забезпечення безаварійної роботи системи централізованого водовідведення (запобігання замулювання, за жирювання, закупорки трубопроводів, також агресивного впливу на матеріал труб, колодязів, устаткування);

- забезпечення стійкої роботи міських очисних споруд каналізації (запобігання порушенням технологічного режиму очистки внаслідок наднормативного надходження забруднюючих речовин);

- забезпечення екологічної безпеки.

Правилами встановлюються:

- нормативні показники загальних властивостей і кількості стічних вод, що приймаються у систему каналізації, з урахуванням можливості їх приймання діючими каналізаційними очисними спорудами;

- перелік і нормативи допустимих концентрацій забруднюючих речовин, що приймаються у систему каналізації;

- перелік речовин, заборонених до скидання в системи каналізації;

- визначення та встановлення відповідальності за порушення вимог до скиду стічних вод, що скидаються до системи централізованого водовідведення.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Відмова від запропонованого регулювання, тобто залишення ситуації без змін призведе до порушень у роботі систем централізованого водовідведення, зниження ефективності роботи системи та зниження безпечності її експлуатації і завдання шкоди навколишньому природному середовищу від забруднення скидами стічних вод підприємств м. Славутича.

Прийняття запропонованого регулювання, тобто зміна ситуації призведе до запобігання порушень у роботі систем централізованого водовідведення, підвищення ефективності роботи системи і безпеки її експлуатації та забезпечення охорони навколишнього природного середовища від забруднення скидами стічних вод споживачів.

1. Визначення альтернативних способів.

У ході визначення альтернативних способів досягнення встановлених цілей державного регулювання доцільно розглянути наступні прийнятні:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Ввести в дію запропонований регуляторний акт.
Альтернатива 2	Залишити наявний стан справ без змін.
Альтернатива 3	Внесення змін до Водного Кодексу України, Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» та Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, щодо відміни регулювання стосовно організації порядку скиду стічних вод до систем централізованого водовідведення

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей.

Нижче наведено опис вигод та витрат за кожною альтернативою для сфер інтересів держави, громадян та суб'єктів господарювання.

Оцінка впливу на сферу інтересів держави.

Таблиця 1

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
1	2	3
Альтернатива 1	Введення в дію запропонованого акту забезпечить: - запобігання порушення технологічного режиму очищення стічних вод внаслідок наднормативного надходження забруднюючих речовин; - безпечну експлуатацію мереж міської системи каналізації; - попередження забруднення водного об'єкту недостатньо очищеними стічними водами	Реалізація проекту регуляторного акта не потребує додаткових витрат з державного та/або місцевого бюджету
Альтернатива 2	У разі неприйняття запропонованого нормативно-правового акту вигоди відсутні.	Витрати відсутні
Альтернатива 3	При внесенні змін до чинного законодавства (Водного Кодексу України, Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» та Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України) щодо відміни державного регулювання стосовно створення умов щодо організації порядку скиду стічних вод до системи централізованого водовідведення регуляторний акт приймати не потрібно. Вигоди відсутні.	Витрати відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян.

Таблиця 2

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
1	2	3
Альтернатива 1	Вигодою введення в дію запропонованого регуляторного акта є прозорість та якість для населення умов діяльності КП «Славутич-Водоканал» та контрагентів підприємства, покращення екологічного стану міста, який є візитною карткою кожного населеного пункту і показником рівня участі міської громади у вирішенні проблем сфери екології міста. Створює єдиний порядок та умови для приймання стічних вод	Витрати відсутні

	споживачів до систем централізованого водовідведення, за яких не порушується робота комунальних каналізаційних мереж та споруд, покращується безпека їх експлуатації та забезпечується відповідність якості очистки стічних вод вимогам дозволу на спецводокористування, забезпечує єдину процедуру проведення контролю за складом та властивостями стічних вод, що скидаються споживачами до систем централізованого водовідведення, виконання вимірювань показників складу та властивостей проб стічних вод.	
Альтернатива 2	Стан справ залишиться без змін. Вигоди відсутні.	Витрати власних коштів КП «Славутич-Водоканал» на відновлення технічного стану очисних споруд через неконтрольований скид стічних вод споживачів зі значним перевищенням допустимих концентрацій забруднюючих речовин. Витрати коштів КП «Славутич-Водоканал», які можливо спрямувати на заходи щодо поліпшення екологічного стану міських очисних споруд.
Альтернатива 3	Вигоди відсутні.	Непередбачені витрати власних коштів КП «Славутич-Водоканал» на запобігання виходу з ладу очисних споруд каналізації і як наслідок скид неочищеного стоку у р.Дніпро, що спричинить екологічну катастрофу.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання.

Таблиця 3

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць на момент підготовки регуляторного акта	5*	7*	147*	–	1910**
Питома вага групи у загальній кількості, %	0,26	0,37	7,7	–	100

* Відповідно до даних КП «Славутич-Водоканал» кількість суб'єктів господарювання, що користуються послугами з централізованого водовідведення та облаштовані окремим каналізаційним випуском станом на 01.01.2018 р. – 159 (147 - скидають у міську каналізаційну мережу <100 м³ стічних вод/щомісячно, 7 - скидають у міську каналізаційну мережу 100-500м³ стічних вод/щомісячно, 5 - скидають у міську каналізаційну мережу >500м³ стічних вод/щомісячно). В т.ч. 21 підприємство, стічні води яких можуть містити зверхнормативні забруднення.

**За даними ОДПІ станом на 01.01.2018р. загальна кількість суб'єктів господарювання (юридичних та фізичних осіб-підприємців) – 1910. В той же час, Податковим Кодексом України не передбачено поділ суб'єктів господарювання на великі, середні, малі та мікропідприємства.

Таблиця 4

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
1	2	3
Альтернатива 1	<p>Вигодою введення в дію запропонованого регуляторного акту є запобігання порушенням у роботі систем централізованого водовідведення, підвищення ефективності роботи системи і безпеки її експлуатації та забезпечення охорони навколишнього природного середовища від забруднення скидами стічних вод підприємств та житлового сектору. Правилами регулюються відносини між КП «Славутич-Водоканал» і споживачами, а також дотримання та виконання нормативів водовідведення по кількості і якості стічних вод, прийнятих від споживачів у систему.</p> <p>Вигодою введення в дію запропонованого регуляторного акту є можливість користуватися врегульованим єдиним для всіх споживачів та прозорим механізмом контролю за якістю та кількістю стічних вод споживачів, що скидаються в міську каналізаційну мережу.</p>	<p>1.Витрати на встановлення локальної очисної споруди на каналізаційному випуску згідно вимог Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 01.12.2017 № 316</p> <p>2.Витрати за скид стічних вод з понаднормативними забрудненнями згідно «Порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до системи централізованого водовідведення» та визначаються для кожного випадку окремо. Тобто відповідно до вищевикладеного порядку, розмір плати, що сплачуватимуть суб'єкти господарювання, за скид понаднормативно забруднених стічних вод буде залежати від об'єму стічних вод та перевищення допустимих концентрацій забруднюючих речовин.</p>
Альтернатива 2	Вигоди відсутні	Витрати відсутні
Альтернатива 3	Вигоди відсутні	Витрати відсутні

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, тис. грн.
1	2
Альтернатива 1	1.Витрати на встановлення локальної очисної споруди на каналізаційному випуску згідно вимог Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 01.12.2017 № 316 2.Витрати за скид стічних вод з понаднормативними забрудненнями згідно «Порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до системи централізованого водовідведення» Розмір плати, що сплачуюватимуть суб'єкти господарювання, за скид понаднормативно забруднених стічних вод є диференційованим, буде залежати від об'єму стічних вод та перевищення допустимих концентрацій забруднюючих речовин.
Альтернатива 2	-
Альтернатива 3	-

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

У ході визначення альтернативних способів досягнення встановлених цілей розглянуто наступні питання:

- 1) ввести в дію запропонований регуляторний акт;
- 2) залишити наявний стан справ без змін;
- 3) відміни державного регулювання стосовно:

- забезпечення охорони навколишнього природного середовища від забруднення скидами стічних вод;

- впровадження ефективного контролю щодо скиду стічних вод до системи централізованого водовідведення.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

«4» – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);

«3» – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

«2» – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться невирішеними);

«1» – цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Таблиця 6

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за 4-бальною системою)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
1	2	3
Альтернатива 1	4	Цілі прийняття регуляторного акту, які можуть бути досягнуті повною мірою. Прийняття регуляторного акту надасть можливість: <ul style="list-style-type: none"> - забезпечення єдиного порядку проведення контролю за складом та властивостями стічних вод, що скидаються споживачами до системи централізованого водовідведення. - приведення у відповідність з діючим законодавством місцевих Правил приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення міста. - визначення умов приймання стічних вод споживачів до системи централізованого водовідведення, за яких не порушується робота каналізаційних мереж та споруд. - створення чітких умов для контролю у даній сфері діяльності. - забезпечення утримання території міста у належному санітарному стані. - забезпечення охорони навколишнього природного середовища від забруднення скидами стічних вод споживачів
Альтернатива 2	1	Цілі прийняття регуляторного акту, які не можуть бути досягнуті, проблема існуватиме у зв'язку з тим, що на теперішній час в місті відсутній механізм контролю за скидом стічних вод Споживачів.
Альтернатива 3	1	Цілі прийняття регуляторного акту не можуть бути досягнуті у зв'язку з відсутністю підстав його прийняття на законодавчому рівні

Таблиця 7

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
1	2	3	4
Альтернатива 1	<i>Вигодою введення в дію запропонованого регуляторного акту є - забезпечення єдиних вимог для проведення контролю за якістю стічних вод, що скидаються споживачами до</i>	Витрати суб'єктів господарювання, пов'язані лише з виконанням договірних зобов'язань щодо визначення розміру плати, що справляється за	Прийняття даного регуляторного акту дасть можливість користуватися врегульованим, єдиним, зрозумілим для всіх, прозорим порядком контролю за складом та

	<p>системи централізованого водовідведення.</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечення належного санітарного стану території міста. - забезпечення охорони навколишнього природного середовища від забруднення скидами стічних вод споживачів. 	<p>понаднормативні скиди стічних вод до системи централізованого водовідведення.</p>	<p>властивостями стічних вод, що скидаються споживачами до системи централізованого водовідведення, приведення у відповідність з діючим законодавством місцевих Правил приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення міста,</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначення умови приймання стічних вод споживачів до системи централізованого водовідведення, за яких не порушується робота каналізаційних мереж та споруд
Альтернатива 2	—	—	Альтернатива 2 не вирішує поставлених цілей
Альтернатива 3	—	—	Альтернатива 3 не вирішує поставлених цілей

Таблиця 8

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	<p>Перевагою обраної альтернативи є нормативно-правове врегулювання даного питання на місцевому рівні, можливість користуватися врегульованими правилами приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення та Порядком визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до системи централізованого водовідведення. Прийняття цього регуляторного акту дає максимальну можливість дотримання норм чинного</p>	<p>На дію даного регуляторного акту може негативно вплинути нескоординована належним чином робота органів місцевої влади. Також загальна економічна криза може призвести до зменшення кількості суб'єктів господарювання, бажаючих здійснювати підприємницьку діяльність, в тому числі пов'язану зі скидом стічних вод в міську каналізаційну мережу.</p>

	законодавства з охорони навколишнього середовища, а саме: - захисту здоров'я персоналу каналізаційних очисних споруд; - запобігання псуванню обладнання каналізаційних очисних споруд; - гарантування безперебійної роботи каналізаційних очисних споруд; - гарантування, що скиди стічних вод з очисних споруд не спричинять згубного впливу на навколишнє середовище; <i>Саме такий спосіб дозволить досягнути поставлених цілей належним чином.</i>	
Альтернатива 2	Залишення ситуації, що склалась, без змін, не забезпечить досягнення поставленої цілі. <i>Отже, така альтернатива є неприйнятною.</i>	X
Альтернатива 3	При внесенні змін до чинного законодавства цілі прийняття регуляторного акта не можуть бути досягнуті у зв'язку з відсутністю підстав його прийняття на законодавчому рівні. <i>Отже, така альтернатива є неприйнятною.</i>	X

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

На підставі проведення вище аналізу регуляторного впливу найбільш оптимальним способом досягнення встановлення цілей є Альтернатива 1, тобто для розв'язання проблеми пропонується прийняти запропонований регуляторний акт.

Цілями державного регулювання для даного проекту регуляторного акту є:

- безаварійна робота, безпечна експлуатація і довговічність системи централізованого водовідведення (запобігання замулювання, зажирювання, закупорки і загазованості трубопроводів, а також агресивного впливу на матеріал труб, колодязів, устаткування);
- якісна робота міських очисних споруд (запобігання порушення технологічного режиму очищення стічних вод внаслідок наднормативного надходження забруднюючих речовин);
- екологічна безпека навколишнього середовища (попередження забруднення водного об'єкту недостатньо очищеними стічними водами).

Розв'язання проблеми, визначеної в розділі I даного аналізу регуляторного впливу, досягається шляхом затвердження проекту рішення виконавчого комітету Славутиської міської ради Київської області «Про затвердження Правил приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення м. Славутича».

Впровадження цього регуляторного акту передбачає здійснення органом місцевого самоврядування певних організаційних заходів на виконання та у відповідності до вимог законодавства України про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності, а саме:

- складання структурним підрозділом міської ради, який відповідає за впровадження цього регуляторного акта, відповідного проекту рішення (внесення до плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів) та аналізу регуляторного впливу (АРВ) до нього;

- оприлюднення проекту регуляторного акту разом з АРВ з метою обговорення та одержання зауважень та пропозицій від фізичних та юридичних осіб;
- внесення проекту регуляторного акта (за наявності разом зі зведеною таблицею зауважень та пропозицій до проекту регуляторного акта та АРВ отримані розробником протягом місяця з моменту оприлюднення) на розгляд виконавчого комітету міської ради;
- у разі прийняття регуляторного акту – оприлюднення у найбільш доступний спосіб для споживачів;
- у разі прийняття регуляторного акту здійснення базового (повторного, періодичного) відстеження відповідно до вимог чинного законодавства.

Враховуючи вищезазначене, ступінь ефективності обраного механізму та заходів досягнення цілей державного регулювання оцінено, як високий.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акту залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Для впровадження вимог цього регуляторного акту не потрібно додаткових витрат з бюджету. Здійснення планових заходів з державного нагляду (контролю) вже віднесено до компетенції відповідних органів державної влади. Введення в дію регуляторного акту не потребує збільшення штату державних службовців та додаткового створення нових комунальних служб.

У зв'язку з тим, що питома вага суб'єктів господарювання малого підприємництва на яких поширюється дія регуляторного акту (на теперішній час кількість таких суб'єктів господарювання складає 159), у загальній кількості суб'єктів господарювання м. Славутича (що становить 1910) становить 8,33 %, тобто не перевищує 10 %, розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акту (тест малого підприємництва) не проводився.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Обмеження строку дії акта немає.

Структура запропонованого проекту рішення розроблена з урахуванням можливості доповнення або внесення змін до нього у разі внесення змін до чинного законодавства України.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Кількісні показники будуть зазначатися розробником при здійсненні відстеження результативності дії регуляторного акта, які будуть надаватися відповідно до Порядку контролю за скидом стічних вод до систем централізованого водовідведення визначеному в Правилах приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення м. Славутича.

Кількісними показниками результативності дії регуляторного акта є:

- систематичне обстеження та здійснення лабораторного контролю щодо дотримання величин ДК забруднюючих речовин у стічних водах споживачів при водовідведенні у міську каналізаційну мережу м. Славутича відповідно до розділу 6 Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення м. Славутича;
- пред'явлення споживачам претензій та позовів при виявленні порушень в частині наднормативного та понадлімітного скиду забруднюючих речовин у систему централізованого водовідведення м. Славутича.

Якісними показниками результативності дії регуляторного акта є:

- забезпечення охорони навколишнього природного середовища від забруднення скидами стічних вод споживачів;
- рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основними положеннями акту.

IX. Визначення заходів, з допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта.

У разі прийняття регуляторного акту послідовно здійснюватиметься відстеження його результативності згідно зі статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та Методикою відстеження результативності регуляторного акту, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 за № 308.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний. Відстеження результативності здійснюватиметься на підставі статистичних даних.

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Зазначені у аналітичній таблиці показники (витрати) суб'єктів господарювання відповідно до Положення про порядок і умови користування даними Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України, затвердженого наказом Держкомстату України від 28.11.2005 №386 не відносяться до компетенції органів державної статистики та/або не передбачені статистичною звітністю.

Також наведені в аналітичній таблиці витрати суб'єктів господарювання не містяться в податкових деклараціях, розрахунках, звітах та інших документах, що надходять до відділення у м. Славутичі Броварської ОДПІ. Крім того дані щодо таких витрат суб'єктів господарювання не містяться в звітах та інших документах, що надходять до структурних підрозділів виконавчого комітету Славутицької міської ради Київської області.

Враховуючи зазначене вище, надати всі необхідні та насамперед об'єктивно обґрунтовані дані, зазначені у аналітичних таблицях даного додатку у розробника проекту немає можливості.

№ з/п	Витрати	За перший рік, тис.грн	За 5 років, тис.грн
1.	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, грн	Витрати на встановлення локальної очисної споруди на каналізаційному випуску згідно вимог Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 01.12.2017 № 316.	Враховуючи диференційовану специфіку роботи підприємств м.Славутича та розгортання інфляційних процесів в Україні об'єктивно розрахувати витрати неможливо
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), грн	Додаткові витрати не передбачаються	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності	Виконання вимог регуляторного	-

	державним органам, грн	акта не передбачатиме додаткових, крім існуючих, витрат коштів та часу.	
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), грн	Виконання вимог регуляторного акта не передбачатиме додаткових, крім існуючих, витрат коштів та часу	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), грн	Ведення в дію запропонованого регуляторного акту не передбачає отримання дозволів, ліцензій, тощо.	-
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), грн	Додатково, крім існуючих, не передбачається	-
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, грн	Не потребує найму додаткового персоналу	-
8	Інше (уточнити), грн	-	-
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), грн	-	-
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємства, на яких буде поширено регулювання, одиниць	-	-
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємства, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), грн	-	-

У тому числі:

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу, тощо	Додаткові витрати не передбачаються	Додаткові витрати не передбачаються	Додаткові витрати не передбачаються

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	-	-

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	Виконання вимог регуляторного акта не передбачатиме додаткових, крім існуючих, витрат коштів та часу.	-	-	Виконання вимог регуляторного акта не передбачатиме додаткових, крім існуючих, витрат коштів та часу.

Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо)	-	-	-	-

Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік — стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	Запропонований р/а не передбачає отримання дозволів, ліцензій тощо	Запропонований р/а не передбачає отримання дозволів, ліцензій тощо	Запропонований р/а не передбачає отримання дозволів, ліцензій тощо	Запропонований р/а не передбачає отримання дозволів, ліцензій тощо

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	Додатково, крім існуючих, не передбачаються	Додатково, крім існуючих, не передбачаються	Додатково, крім існуючих, не передбачаються

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	Не потребує найму додаткового персоналу	-

Додаток 3
до Методики проведення
аналізу впливу
регуляторного акта

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ
на адміністрування регулювання для суб'єктів
великого і середнього підприємництва

З метою розрахунку витрат на адміністрування регулювання окремо для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання, враховуючи ст.19 Конституції України (у якій зазначено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України).

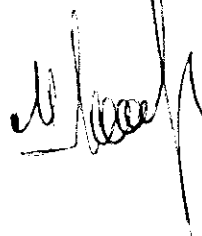
Дані, зазначені у додатку 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, не відносяться до компетенції органів державної статистики та/або не передбачені статистичною звітністю.

Податковим кодексом України від 02.12.2010 №2755-УІ (зі змінами) зазначено інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів. Статтями 72 та 73 ПКУ визначено порядок збору та отримання податкової інформації контролюючими органами. Інформація щодо бюджетних витрат на адміністрування регулювання для суб'єктів великого та середнього підприємництва не міститься в документах, що надходять до структурних підрозділів міської ради.

Враховуючи зазначене вище, усвідомлюючи відповідальність за надання достовірних показників, здійснити розрахунок щодо адміністрування регулювання з питання впровадження порядку здійснення благоустрою та контролю за його станом при реалізації потреб для об'єктів сфери споживчого ринку, відпочинку та послуг, визначення розміру плати за тимчасове використання об'єктів (елементів) благоустрою міста не за їх цільовим призначенням, а також порядку ефективного звільнення об'єктів (елементів) благоустрою міста від безхазяйного майна, самовільно розмішених об'єктів, тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності, малих архітектурних форм, покинутих будівельних матеріалів і конструкцій, транспортних засобів, механізмів, не є можливим.

При цьому слід зазначити, що державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу). Також, для впровадження вимог цього регуляторного акта не потрібно додаткових витрат з бюджету. Здійснення планових заходів з нагляду (контролю) та прийняття звітності вже віднесено до компетенції відповідних органів. Введення в дію регуляторного акта не потребує збільшення штату державних службовців.

Заступник міського голови

М.Б. Шинкаренко